Usmernenie pre Krajinu

euaa
EUROPEAN UNION
AGENCY FOR ASYLUM

Usmernenie: Afganistan

apríl 2022

EUROPEAN UNION
AGENCY FOR ASYLUM

Usmernenie: Afganistan

Apríl 2022

Rukopis dokončený v marci 2022

Agentúra Európskej únie pre azyl (EUAA) ani žiadna osoba konajúca v mene EUAA nie je zodpovedná za prípadné použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii.

Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2022

PDF ISBN 978-92-9400-477-2 doi: 10.2847/504417 BZ-07-22-999-SK-N

© Agentúra Európskej únie pre azyl (EUAA), 2022

Titulná fotka: © *iStock (fotograf: Keith Binns), 28. január 2008*

Reprodukcia je povolená pod podmienkou uvedenia zdroja. Na použitie alebo reprodukciu fotografií alebo iného materiálu, na ktorý sa nevzťahuje autorské právo agentúry EUAA, si treba vyžiadať povolenie priamo od držiteľa autorského práva.

Obsah

Úvod **5**

Všeobecné poznámky **11**

Aktéri prenasledovania alebo vážneho bezprávia **12**

Postavenie utečenca: usmernenie pre konkrétne profily **17**

Úvodné poznámky 17

Profily 18

Doplnková ochrana **37**

Článok 15 písm. a) kvalifikačnej smernice 37

Článok 15 písm. b) kvalifikačnej smernice 38

Článok 15 písm. c) kvalifikačnej smernice 40

Aktéri ochrany **44**

Alternatíva vnútroštátnej ochrany **46**

Vylúčenie **48**

Zločin proti mieru, vojnový zločin, zločin proti ľudskosti 49

Vážny (nepolitický) trestný čin 50

Činy v rozpore s cieľmi a so zásadami Organizácie Spojených národov 51

Nebezpečenstvo pre spoločnosť alebo bezpečnosť členského štátu 51

Skratky **53**

Úvod

Toto usmernenie obsahuje súhrn záverov spoločnej analýzy o Afganistane a má sa čítať spolu s danou analýzou. Úplné „Usmernenie pre krajinu: Afganistan“ je k dispozícii na stránke https://euaa.europa.eu/country-guidance-afghanistan-2022.

Toto usmernenie pre krajinu je vypracované v súlade s článkom 11 nariadenia (EÚ) 2021/2303 o zriadení agentúry EUAA ([1]). Predstavuje spoločné posúdenie situácie v krajine pôvodu vysokými politickými úradníkmi členských štátov EÚ v súlade s platnými právnymi predpismi EÚ a judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie (SDEÚ).

Toto usmernenie nezbavuje členské štáty povinnosti individuálne, objektívne a nestranne preskúmať každú žiadosť o medzinárodnú ochranu. Každé rozhodnutie by sa malo prijať na základe individuálnych okolností žiadateľa a situácie v Afganistane v čase rozhodnutia podľa presných a aktuálnych informácií o krajine získaných z rôznych relevantných zdrojov (článok 10 smernice o azylovom konaní).

Analýza a usmernenia uvedené v tomto dokumente nie sú vyčerpávajúce.

Prečo sa vypracúvajú usmernenia pre jednotlivé krajiny?

Usmernenie pre jednotlivé krajiny má slúžiť ako nástroj pre politické subjekty a subjekty s rozhodovacími právomocami v kontexte spoločného európskeho azylového systému (CEAS). Jeho cieľom je pomôcť pri posudzovaní žiadostí o medzinárodnú ochranu žiadateľov z Afganistanu a podporiť zbližovanie rozhodovacích postupov v členských štátoch.

Rada Európskej únie sa 21. apríla 2016 dohodla na vytvorení politickej siete na vyššej úrovni, do ktorej budú zapojené všetky členské štáty a ktorú bude koordinovať Agentúra Európskej únie pre azyl (EUAA) a ktorej úlohou bude vykonávať spoločné hodnotenie a interpretáciu

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2303 z 15. decembra 2021 o Agentúre Európskej únie pre azyl a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 439/2010 je k dispozícii na https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/2303/oj.

situácie v hlavných krajinách pôvodu ([2]). Táto sieť podporuje rozvoj politiky na úrovni EÚ založenej na spoločných informáciách o krajine pôvodu (COI), a to spoločnou interpretáciou týchto informácií z hľadiska príslušných ustanovení *acquis* v oblasti azylu a zohľadňovaním obsahu školiacich materiálov a praktických príručiek agentúry EUAA. Vypracovanie spoločnej analýzy a usmernení je v súčasnosti zahrnuté ako kľúčová oblasť nového mandátu agentúry EUAA a je upravené článkom 11 nariadenia o agentúre EUAA.

Čo je uvedené v usmernení?

Usmernenie sumarizuje **závery** spoločnej analýzy v jednoduchej forme orientovanej na používateľa, ktorá poskytuje praktické usmernenia pre analýzu jednotlivých prípadov. Ide o zhrnutie celého Usmernenia pre krajinu: Afganistan.

V celom Usmernení pre krajinu: Afganistan nájdete aj druhú, podrobnejšiu časť, tzv. **spoločnú analýzu.** V spoločnej analýze sa vymedzujú príslušné prvky v súlade s legislatívou, judikatúrou a horizontálnymi usmerneniami, sumarizuje sa príslušný skutkový základ podľa dostupných informácií o krajine pôvodu a podľa toho sa analyzuje situácia v príslušnej krajine pôvodu.

Spoločná analýza je k dispozícii na stránke https://euaa.europa.eu/country-guidance-afghanistan-2022.

Odkazy na príslušnú časť spoločnej analýzy (v angličtine) sú uvedené v tomto usmernení.

([2]) Rada Európskej únie, Výsledok 3 461. zasadnutia Rady, 21. apríla 2016, 8065/16, k dispozícii na http://www.consilium.europa.eu/media/22682/st08065en16.pdf.

Aký rozsah pôsobnosti má táto aktualizácia?

Súčasná verzia usmernenia aktualizuje a nahrádza publikáciu Usmernenie pre Afganistan (november 2021).

Ide o cielenú aktualizáciu, ktorá sa zameriava na veľké zmeny v krajine pozorované v prvých mesiacoch po prevzatí moci Talibanom. Hoci informácie o niektorých témach boli v čase tejto aktualizácie obmedzené a/alebo protichodné, snahou bolo poskytnúť spoločnú analýzu a usmernenia v maximálnom možnom rozsahu. Je potrebné uviesť, že informácie o krajine pôvodu, na ktoré sa odvoláva tento dokument, sa obmedzujú na udalosti, ktoré sa odohrali pred 8. decembrom 2021. Zohľadnené boli aj dodatočné informácie týkajúce sa obmedzení slobody pohybu žien, ktoré 26. decembra 2021 zaviedlo ministerstvo pre podporu cnosti a prevenciu neresti. Čitateľovi pripomíname, aby v čase prijímania rozhodnutia vždy zvážil dostupné relevantné a aktuálne informácie o krajine pôvodu.

EUAA bude spolu s členskými štátmi naďalej monitorovať vývoj situácie v krajine a pravidelne prehodnocovať a aktualizovať toto usmernenie pre Afganistan.

Je toto usmernenie záväzné?

Usmernenie pre jednotlivé krajiny nie je záväzné. V súlade s článkom 11 nariadenia o EUAA sú však členské štáty povinné zohľadniť usmernenia a spoločnú analýzu pri posudzovaní žiadostí o medzinárodnú ochranu bez toho, aby bola dotknutá ich právomoc rozhodovať o jednotlivých žiadostiach.

Kto sa podieľal na vývoji tohto usmernenia pre krajinu?

Tento dokument je výsledkom spoločného posúdenia siete pre usmernenia o krajinách, ktorej prácu podporil redakčný tím vybraných národných expertov a agentúra EUAA. Európska komisia a UNHCR poskytli v tomto procese cenné príspevky.

Usmernenie spolu so spoločnou analýzou dokončila sieť pre usmernenia o krajinách v marci 2022 a schválila ho správna rada agentúry EUAA v apríli 2022.

Aký je platný právny rámec?

Pokiaľ ide o platný právny rámec, spoločná analýza a usmernenie vychádzajú z ustanovení

Ženevského dohovoru z roku 1951 ([3]) a kvalifikačnej smernice ([4]), ako aj z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (SDEÚ). V prípade potreby sa zohľadňuje aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESĽP).

Aké usmernenia týkajúce sa kvalifikácie pre medzinárodnú ochranu sa berú do úvahy?

Horizontálny rámec usmernení použitý v tejto analýze vychádza primárne z týchto všeobecných usmernení:

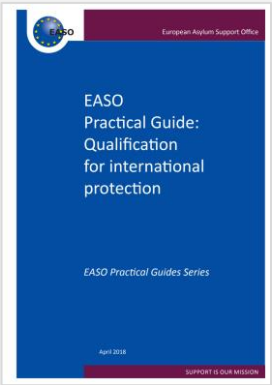

Praktická príručka EUAA: Oprávnenie na medzinárodnú ochranu

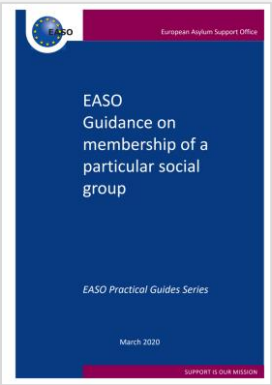

EUAA Usmernenie k príslušnosti k určitej sociálnej skupine

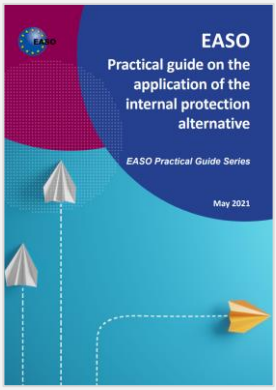

Praktická príručka EUAA: Uplatňovanie alternatívy vnútornej ochrany

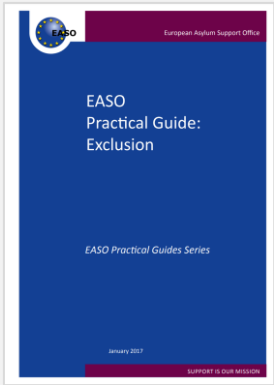

Praktická príručka EUAA: Vylúčenie

Tieto a ďalšie relevantné praktické nástroje agentúry EUAA možno nájsť na adrese https://euaa.europa.eu/practical-tools-and-guides.

([3]) Dohovor Organizácie Spojených národov z roku 1951 o právnom postavení utečencov a Protokol z roku 1967 týkajúci sa právneho postavenia utečencov.

([4]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany.

Zohľadnené boli aj príslušné usmernenia UNHCR dostupné v čase finalizácie tohto dokumentu, a to najmä usmernenie UNHCR o potrebách medzinárodnej ochrany ľudí utekajúcich z Afganistanu /[5]) ([6]).

Aké informácie o krajine pôvodu boli použité?

Dokumenty siete EUAA pre usmernenia o krajinách by sa nemali brať do úvahy a nemali by sa používať ani uvádzať ako zdroje informácií o krajine pôvodu. Informácie uvedené v tomto dokumente vychádzajú zo správ s informáciami o krajine pôvodu agentúry EUAA a v niektorých prípadoch z iných zdrojov ako je uvedené. Na rozdiel od usmernení pre jednotlivé krajiny tieto predstavujú zdroje informácií o krajine pôvodu a je možné sa na ne podľa toho odvolávať.

Táto aktualizácia vychádza predovšetkým z týchto nedávnych informácií o krajine pôvodu:

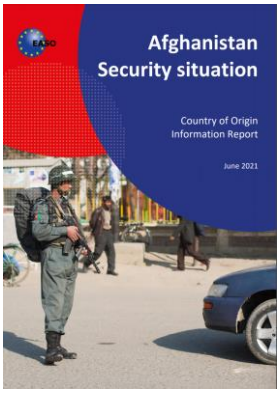

Správa EUAA o krajine pôvodu: Afganistan, Bezpečnostná situácia (jún 2021)

Správa EUAA o krajine pôvodu: Afganistan, Aktualizácia bezpečnostnej situácie (september 2021)

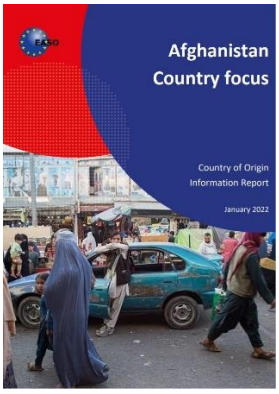

Správa EUAA o krajine pôvodu: Afganistan, štúdia krajiny (január 2022)

Toto usmernenie by sa malo považovať za platné, pokiaľ sa aktuálne udalosti a vývoj pridržiavajú trendov a vzorcov pozorovaných v referenčnom období príslušných správ o krajine pôvodu. Nový vývoj, ktorý spôsobuje podstatné zmeny a vedie k novým trendom, môže mať vplyv na posúdenie uvedené v tomto usmernení. Na pravidelnú aktualizáciu správ EUAA o krajine pôvodu a dokumentov s usmerneniami o jednotlivých krajinách, ako aj zodpovedajúce zohľadnenie všetkých takýchto významných zmien sa vynakladá všetko úsilie.

([5]) UNHCR, Usmernenie UNHCR o potrebách medzinárodnej ochrany ľudí utekajúcich z Afganistanu, február 2022, k dispozícii na adrese: https://www.refworld.org/docid/61d851cd4.html.

([6]) Príručka a usmernenia UNHCR o postupoch a kritériách na určenie postavenia utečenca podľa Dohovoru z roku 1951 a Protokolu o právnom postavení utečencov z roku 1967, ako aj ďalšie usmernenia, politické dokumenty a závery výboru ExCom a stálych výborov UNHCR sú k dispozícii na stránke https://www.refworld.org/rsd.html.

Jednotlivé žiadosti by sa mali vždy posudzovať na základe najaktuálnejších dostupných informácií o krajine pôvodu.

Ak chcete získať prístup k správam o krajine pôvodu agentúry EUAA, navštívte https://euaa.europa.eu/country-reports.

Ako pomáhajú usmernenia o jednotlivých krajinách pri individuálnom posudzovaní žiadostí o medzinárodnú ochranu?

Usmernenie a spoločná analýza sledujú kroky posudzovania individuálnej žiadosti o medzinárodnú ochranu. Tento dokument sa zaoberá príslušnými prvkami podľa kvalifikačnej smernice a poskytuje všeobecné posúdenie situácie v krajine pôvodu spolu s usmerneniami o príslušných individuálnych okolnostiach, ktoré by sa mali brať do úvahy.

Ďalšie informácie a prístup k ďalším dostupným usmerneniam o jednotlivých krajinách nájdete na stránke https://euaa.europa.eu/country-guidance.

Všeobecné poznámky

Posledná aktualizácia: apríl 2022

V čase vzniku tejto správy sa situácia v Afganistane neustále vyvíjala, čo v niektorých prípadoch komplikovalo spoľahlivé posúdenie medzinárodnej ochrany. Je potrebné poukázať na tieto prvky:

Vzhľadom na prechodné obdobie, ktorým Afganistan prechádza v čase vzniku tejto správy, je v tejto fáze ťažké s istotou odpovedať na niekoľko otázok zameraných na budúcnosť a týkajúcich sa druhu štátu a vlády, ktoré by Taliban mohol zriadiť.

Napriek tomu, že budúce správanie Talibanu je do určitej miery nepredvídateľné, profily, na ktoré sa Taliban v minulosti zameriaval, môžu byť vystavené zvýšenému riziku vzhľadom na zlepšené schopnosti a územnú kontrolu tohto aktéra.

Úroveň všeobecného násilia v krajine sa považuje za výrazne nižšiu ako predtým (pred prevzatím moci Talibanom). Budúce riziko všeobecného násilia v ktorejkoľvek časti krajiny by však malo vždy vychádzať z najnovších informácií týkajúcich sa dynamiky v danej oblasti, ako aj v krajine ako celku.

Do úvahy sa musia vziať aj obmedzenia týkajúce sa spoľahlivého podávania správ, keďže je pravdepodobné, že z Afganistanu alebo niektorých častí krajiny sa podávajú nedostatočné správy.

Vnímanie Talibanu, pokiaľ ide o osoby, ktoré odchádzajú z Afganistanu, a potenciálne zaobchádzanie s týmito osobami zo strany Talibanu zostáva nejasné.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

Aktéri prenasledovania alebo vážneho bezprávia

Posledná aktualizácia: apríl 2022

Riziká, ktorým je spravidla vystavené obyvateľstvo krajiny alebo časť obyvateľstva, obvykle samotné nespôsobujú individuálne ohrozenie, ktoré by sa kvalifikovalo ako vážne bezprávie (odôvodnenie 35 kvalifikačnej smernice). Vo všeobecnosti je dôležité poznamenať, že vážne bezprávie musí mať podobu konania aktéra (článok 6 kvalifikačnej smernice).

Podľa článku 6 kvalifikačnej smernice medzi aktérov prenasledovania alebo vážneho bezprávia patrí:

Obrázok 1. Aktéri prenasledovania alebo vážneho bezprávia.

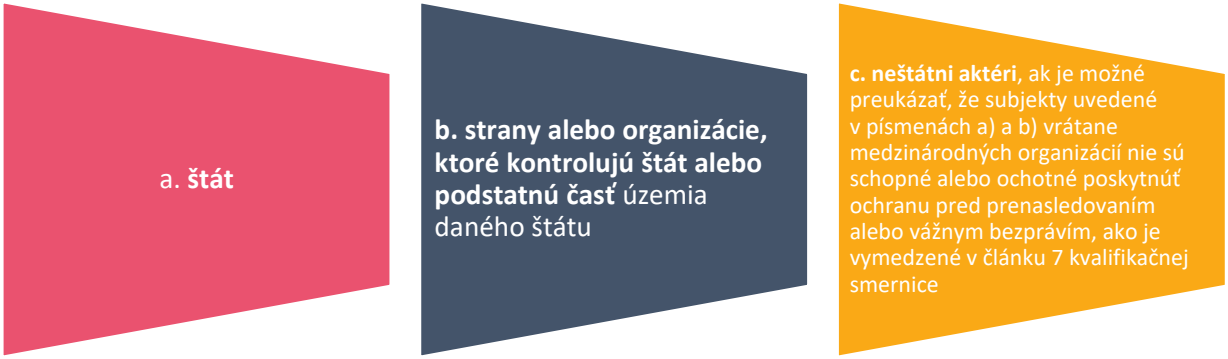

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

Tento oddiel obsahuje usmernenia týkajúce sa niektorých hlavných aktérov prenasledovania alebo vážneho bezprávia v Afganistane. Tento zoznam nie je úplný.

- **Taliban:** Po rokoch odboja a po tom, čo sa v niektorých oblastiach postavili do pozície tieňovej vlády, prevzal Taliban v lete 2021 kontrolu nad krajinou. Dňa 15. augusta 2021 bojovníci Talibanu vstúpili do hlavného mesta a prevzali kontrolu nad kontrolnými stanovišťami. Vodcovia Talibanu vstúpili do prezidentského paláca, nasledujúci deň vystúpili pred médiami a vyhlásili, že vojna sa skončila. Oficiálny hovorca Talibanu 19. augusta oznámil vytvorenie islamského emirátu Afganistan, čo je názov, ktorý sa používa aj v iných verejných vyhláseniach. Taliban okrem toho oznámil členov dočasnej vlády. Všetky vymenovania do dočasnej vlády pozostávali z osôb z hnutia Taliban a mnohé z nich pôsobili vo vláde v 90. rokoch 20. storočia. Kabinet tvorili viaceré osoby uvedené na zozname sankcií Bezpečnostnej rady OSN. V októbri 2021 Taliban uviedol, že

má pod kontrolou celé územie Afganistanu. Za posledné dve desaťročia bolo hlásené, že Taliban útočil na civilné obyvateľstvo zámerne, ako aj pri nerozlišujúcich útokoch na civilné objekty. Správy zahŕňali cielené zabíjanie osôb, ktoré mali blízko k afganskej vláde a zahraničným silám, novinárov, aktivistov za ľudské práva, náboženských vodcov a iných. Paralelný justičný mechanizmus, ktorý Taliban využíval, bol založený na prísnom výklade *šaríe*, čo vedie k popravám a iným trestom považovaným za kruté, neľudské a ponižujúce vrátane telesných trestov. V správach sa uvádzalo, že Taliban používa aj mučenie zadržaných osôb.

Podľa informácií po prevzatí moci bojovníci Talibanu vystavovali civilistov a novinárov násiliu, a vykonávali domové prehliadky a odvetné opatrenia aj napriek všeobecnej amnestii, ktorá bola vydaná pre všetkých, ktorí slúžili v rámci predchádzajúcej vlády. Objavili sa aj správy o bojovníkoch Talibanu, ktorí civilistov podrobovali telesným trestom, okrem iného o bičovaní údajných zlodejov. Zostáva nejasné, či takéto činy boli sankcionované vedením alebo boli výsledkom nedostatočnej disciplíny alebo kontroly v hierarchii velenia. Bojovníci Talibanu údajne mali priestor konať z vlastnej iniciatívy, keďže sa nezdalo, že by čelili trestom ani žiadnym následkom.

Taliban bol obvinený aj z porušovania ľudských práv zadržaných bojovníkov odboja a civilistov počas týždňov bojov v Pandžšíre a po nich, ako aj porušovania ľudských práv údajných osôb spojených s ISKP v Nangarháre a iných oblastiach krajiny.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

- **Bývalí štátni aktéri a odpor voči Talibanu:** Bývalí aktéri afganského štátu zahŕňali príslušníkov **Afganských národných bezpečnostných síl** (ANSF) a ďalšie orgány troch zložiek štátu (výkonnej, zákonodarnej a súdnej moci).

  Afganské štátne orgány a ich spolupracovníci sa podľa správ dopustili širokej škály porušení ľudských práv. Boli hlásené mimosúdne popravy, nútené zmiznutia, svojvoľné zadržiavanie, únosy, lúpeže, rabovanie, mučenie a zlé zaobchádzanie. Okrem toho sa afganská národná polícia (ANP) podieľala na vydieraní a organizovanom zločine, najmä v blízkosti kľúčových pašeráckych trás. Zaznamenal sa aj nábor a sexuálne zneužívanie chlapcov (*bacha bazi*) páchané afganskými bezpečnostnými silami, najmä afganskou miestnou políciou (ALP), ako aj sexuálne zneužívanie dievčat.

  Viacerí príslušníci **provládnych milícií** bojovali na strane vlády proti Talibanu a ISKP. Medzi takéto milície patrili Národné povstalecké hnutia, označované aj ako sily verejného povstania, komunitná obranná iniciatíva; úderné sily Kandaháru, Afganské bezpečnostné gardy Paktiky, Ochranné sily Chóstu a sily Shaheen v provinciách Paktya, Paktika a Ghazní.

Po záverečnej ofenzíve Talibanu v letných mesiacoch tieto milície nedokázali vzdorovať silám Talibanu a čoskoro sa rozpustili alebo sa pridali k Talibanu.

Po prevzatí moci Talibanom vznikli v Pandžšíre odbojové sily pod názvom **Národný front odporu (NRF)**. NRF pozostáva z bojovníkov milícií a bývalých vládnych vojakov lojálnych predchádzajúcej vláde a odporcov vlády Talibanu. Táto skupina kontrolovala Pandžšírske údolie, kde došlo k ozbrojeným konfrontáciám medzi opozičnými silami a Talibanom. Nie je však jasné, či boje pokračujú. Taliban 6. septembra 2021 oznámil , že hnutie sa zmocnilo Pandžšíru, hoci Ahmed Massoud tvrdil, že boje stále prebiehajú.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

- **Sieť Haqqani:** OSN označila sieť Haqqani za teroristickú. Vo februári 2021 UNAMA uviedla, že sieť Haqqani pôsobí pod vedením Talibanu a väčšinou sa riadi politikou a pokynmi Talibanu. Skupina bola opísaná ako „smrtiaca ruka Talibanu“.

  Predpokladá sa, že sieť Haqqani bola počas odboja zodpovedná za komplexné útoky v husto obývaných oblastiach Kábulu. Táto sieť napriek dohode s USA údajne spolupracovala a udržiavala úzke kontakty s al-Káidou. Aj po prevzatí moci Talibanom sa zdroje zmieňovali o údajných vzťahoch medzi al-Káidou a sieťou. Podľa správ sieť Haqqani spolupracovala aj s ISKP vrátane pri útokoch na afganskú prezidentskú inauguráciu a pri útoku na sikhský chrám v Kábule v marci 2020.

  Dňa 7. septembra, keď Taliban oznámil vytvorenie dočasnej vlády, bol za ministra vnútra vymenovaný vodca siete Sirajuddín Haqqání.

  Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

- **Islamský štát – Chorásán (ISKP):** ISKP je nadnárodná salafisticko-džihádistická organizácia, ktorú OSN označila za teroristickú organizáciu, s operačnými väzbami na miestne skupiny. Podľa vyhlásenia Deborah Lyonsovej, osobitnej zástupkyne generálneho tajomníka a vedúcej misie UNAMA, z novembra 2021, sa ISKP stávala čoraz aktívnejšou a zintenzívnila útoky zo 60 v roku 2020 na 334 v roku 2021 a nadobudla vplyv vo všetkých provinciách. Ďalší zdroj uviedol, že ISKP má silnú prítomnosť vo východnom Afganistane (v provinciách Nangarhár a Kunar), ako aj v Kábule a severnom Afganistane. ISKP však údajne nemá v Afganistane žiadnu územnú kontrolu a operačná kapacita skupiny v celej krajine zostáva nejasná.

  Počet militantov ISKP v Afganistane sa odhaduje na približne 4 000. Relatívne malý, ale rastúci počet bývalých členov afganskej spravodajskej služby a elitných vojenských

jednotiek sa údajne pripojil k ISKP, aby odporoval Talibanu. ISKP údajne tiež „nadväzovala kontakty s kmeňmi a inými skupinami s cieľom získať ľudí z ich radov a zároveň potlačiť nesúhlas medzi umiernenými salafistami“. Objavili sa tiež obavy, že ISKP by mohla verbovať zahraničných bojovníkov v Afganistane pochádzajúcich zo Strednej Ázie a Pakistanu, ako aj rozčarovaných členov Talibanu. Vyskytli sa aj správy o raziách Talibanu proti ISKP, zatýkaní členov ISKP a predchádzaní útokom, pričom členovia ISKP sa údajne v novembri 2021 pri viacerých príležitostiach vzdali Talibanu v Nangarháre.

ISKP údajne zhruba od leta 2020 uskutočňuje kampaň cieleného zabíjania a od prevzatia moci Talibanom v nej pokračuje v zhruba porovnateľnom rozsahu. ISKP údajne používala „rovnakú taktiku náhlych prepadov“, ktorú donedávna používal Taliban proti predchádzajúcej afganskej vláde, vrátane výbuchov pri cestách a cieleného zabíjania. Bezpečnostné incidenty boli hlásené najmä v severných a južných provinciách. Útoky boli hlásené najmä v provincii Nangarhár, ktorá je považovaná za „pevnosť“ ISKP a jej hlavnom meste Džalalabad.

Skupina si zachovala schopnosť vykonávať teroristické útoky v Kábule a iných veľkých mestách a prihlásila sa k útoku na kábulskom medzinárodnom letisku 26. augusta 2021, pri ktorom zahynulo viac ako 170 osôb. ISKP sa takisto prihlásila k zodpovednosti za ďalšie incidenty, ku ktorým došlo v tom istom meste, ako napríklad niekoľko výbuchov automobilových bômb a útok na vojenské zdravotnícke zariadenie v novembri 2021.

V niekoľkých prípadoch sa ISKP naďalej zameriavala na komunitu Šiitov (Hazarovia). V októbri 2021 došlo k rozsiahlym útokom ISKP na šiitske (hazarské) mešity v Kundúze a Kandahári, pri ktorých bolo zabitých najmenej 119 ľudí a 220 zranených.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

- **Al-Káida:** Al-Káida je nadnárodná extrémistická salafistická džihádistická organizácia a teroristická skupina zaradená do zoznamu OSN. Zdroje uvádzajú, že si v Afganistane udržiavala obmedzenú prítomnosť, pričom svoje aktivity vykonávala väčšinou pod záštitou iných ozbrojených skupín, najmä Talibanu. Zdroje v polovici roka 2021 uvádzali, že Taliban a al-Káida zostali úzko prepojené a neprejavili žiadne náznaky prerušenia väzieb napriek očakávaniam, ktoré vyvolala dohoda z Dauhy. Po prevzatí moci Talibanom sa zdroje zmieňovali o údajných vzťahoch medzi al-Káidou a sieťou Haqqani. Uvádza sa tiež, že významná časť vedenia al-Káidy sídli v pohraničnej oblasti Afganistanu a Pakistanu.

  Pred prevzatím moci UNAMA uvádzala, že sa al-Káida zaoberala najmä poskytovaním výcviku vrátane zbraní a výbušnín a mentorstva a uvádza sa, že sa zapája do vnútorných diskusií Talibanu o vzťahu hnutia s inými džihádistickými subjektmi. Organizácia sa tiež

prihlásila k zodpovednosti za viaceré útoky v Afganistane, ktoré viedli k stratám na životoch ANSF. Podľa niektorých zdrojov je al-Káida v Afganistane naďalej hrozbou. Tvrdilo sa však aj to, že skupina z organizačného hľadiska nebola schopná zužitkovať výhru Talibanu. Ľudské zdroje al-Káidy v Afganistane sa odhadujú na niekoľko desiatok až 500 ľudí.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

- V Afganistane pôsobí **viacero zahraničných teroristických skupín a bojovníkov.** Medzi hlavné skupiny nachádzajúce sa vo východných provinciách Kunar, Nangarhár a Nuristán patrili **Tehrik-e Taliban Pakistan** (vrátane niekoľkých voľne odštiepených skupín), **Jaish-e Momammed** a **Lashkar-e Tayyiba,** ktoré pôsobia pod záštitou afganského Talibanu a podieľali sa na cielených atentátoch na vládnych a iných predstaviteľov. Existuje aj niekoľko stredoázijských a ujgurských zahraničných teroristických a militantných skupín s bojovníkmi uzbeckej, tadžickej a turkménskej národnosti, ktoré údajne predstavujú významnú hrozbu v severných oblastiach Afganistanu, ako napríklad **Islamské hnutie Východného Turkestanu**, **Islamské hnutie Uzbekistanu** (známe aj ako Džundulláh), **Džamáat Ansarulláh Tadžikistan, Laškar-e Islam a Salafistická skupina**.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

- V špecifických situáciách môžu byť **ďalšími neštátnymi aktérmi** prenasledovania alebo vážneho bezprávia klany, kmene, (miestne) vplyvní jednotlivci, rodina (napr. v prípade LGBTIQ osôb násilie „v mene cti“) alebo zločinecké skupiny (napr. únosy s cieľom získať výkupné) atď.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

Postavenie utečenca: usmernenie pre konkrétne profily

Úvodné poznámky

Posledná aktualizácia: apríl 2022

Na kvalifikovanie žiadateľa ako utečenca musia byť splnené všetky prvky definície utečenca podľa kvalifikačnej smernice:

Článok 2 písm. d) kvalifikačnej smernice
Vymedzenie pojmov

„Utečenec“ je štátny príslušník tretej krajiny, ktorý kvôli oprávnenej obave pred prenasledovaním z rasových, náboženských dôvodov, dôvodov štátnej príslušnosti, z dôvodu zastávania určitého politického názoru alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine nemôže prijať alebo v dôsledku uvedených obáv odmieta ochranu tejto krajiny, alebo osoba bez štátneho občianstva, ktorá sa nachádza mimo štátu svojho doterajšieho pobytu z dôvodov, ktoré sú uvedené vyššie, alebo ktorá sa tam vzhľadom na uvedené obavy nemôže alebo nechce vrátiť a na ktorú sa neuplatňuje článok 12 [vylúčenie];

Článok 9 kvalifikačnej smernice uvádza, ako by sa malo posudzovať „prenasledovanie“.

Článok 10 kvalifikačnej smernice poskytuje ďalšie objasnenie rôznych dôvodov prenasledovania (rasa, náboženstvo, národnosť, politické názory alebo príslušnosť k určitej sociálnej skupine). Aby mal žiadateľ nárok na priznanie postavenia utečenca, malo by sa preukázať prepojenie (súvislosť) medzi týmito dôvodmi a prenasledovaním alebo absenciou ochrany.

Usmernenia týkajúce sa špecifických profilov žiadateľov na základe ich osobných charakteristík alebo prepojenia na určitú skupinu (napr. politickú, etnickú, náboženskú) sú uvedené ďalej.

Pri každej žiadosti sa vyžaduje individuálne posúdenie. Malo by zohľadňovať individuálne okolnosti žiadateľa a príslušné informácie o krajine pôvodu. Medzi faktory, ktoré je potrebné zohľadniť pri tomto posúdení, môžu patriť napríklad:

- oblasť, z ktorej pochádza žiadateľ, prítomnosť potenciálneho aktéra prenasledovania a jeho schopnosť zamerať sa na predmetnú osobu;
- charakter činností žiadateľa (či sú alebo nie sú vnímané negatívne a/alebo či osoby zapojené do takýchto činností sú alebo nie sú považované aktérom prenasledovania za prioritný cieľ);

- viditeľnosť žiadateľa (t. j. do akej miery je pravdepodobné, že žiadateľ je známy alebo by mohol byť identifikovaný potenciálnym pôvodcom prenasledovania); treba však poznamenať, že pôvodca prenasledovania nemusí žiadateľa individuálne identifikovať, pokiaľ sú jeho obavy z prenasledovania podložené;
- zdroje, ktoré má žiadateľ k dispozícii, aby sa vyhol prenasledovaniu (napr. vzťah k vplyvným osobám);
- atď.

Skutočnosť, že žiadateľ už bol predmetom prenasledovania alebo vážneho bezprávia alebo priamych hrozieb takéhoto prenasledovania alebo takéhoto bezprávia, je vážnou známkou oprávnenej obavy žiadateľa, pokiaľ neexistujú primerané dôvody domnievať sa, že takéto prenasledovanie sa nebude opakovať (článok 4 ods. 4 kvalifikačnej smernice).

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

Profily

Táto časť sa týka niektorých profilov afganských žiadateľov, ktorí sa vyskytujú v evidencii členských štátov EÚ. Poskytuje všeobecné závery o profiloch a usmernenia týkajúce sa ďalších okolností, ktoré treba zohľadniť pri individuálnom posúdení. Niektoré profily sú ďalej rozdelené na sekundárne profily s rôznymi závermi, pokiaľ ide o analýzu rizika a/alebo súvislosť s dôvodom prenasledovania. Pre ľahšiu orientáciu je vždy uvedené príslušné číslo profilu a odkaz na príslušnú časť spoločnej analýzy.

Závery týkajúce sa jednotlivých profilov by sa mali posudzovať bez toho, aby bolo dotknuté posúdenie dôveryhodnosti tvrdení žiadateľa.

Pri čítaní nasledujúcej tabuľky je potrebné mať na zreteli nasledujúce skutočnosti:

- Jeden žiadateľ môže spadať pod **viac ako jeden profil** uvedený v tomto usmernení. Potreba ochrany spojená s každou okolnosťou sa má dôsledne preskúmať.
- Odseky venované **analýze rizík** sa zameriavajú na úroveň rizika a na niektoré relevantné okolnosti ovplyvňujúce riziko. Ďalšie usmernenia týkajúce sa kvalifikácie činov ako prenasledovania sú k dispozícii v príslušných častiach spoločnej analýzy.
- V nasledujúcej tabuľke sú zhrnuté závery týkajúce sa rôznych profilov a sekundárnych profilov a jej cieľom je poskytnúť rozhodovačom povereným prípadmi praktický nástroj. Hoci sa uvádzajú príklady týkajúce sa sekundárnych profilov s diferencovaným rizikom a okolností, ktoré

môžu riziko zvýšiť alebo znížiť, tieto **príklady nie sú vyčerpávajúce** a musia sa zohľadniť z hľadiska všetkých okolností v konkrétnom prípade.

- **Osoby, ktoré v minulosti patrili do určitého profilu,** alebo **rodinní príslušníci** osoby patriacej do určitého profilu môžu mať podobné potreby ochrany, aké sú uvedené pre príslušný profil. Táto skutočnosť nie je výslovne uvedená v tabuľke nižšie, mala by sa však vziať do úvahy pri individuálnom posudzovaní.

- Odseky o **potenciálnej súvislosti** naznačujú možnú súvislosť s dôvodmi prenasledovania podľa článku 10 kvalifikačnej smernice. Spoločné oddiely analýzy poskytujú ďalšie usmernenia, či je súvislosť s dôvodom prenasledovania vysoko pravdepodobná alebo či môže byť opodstatnená v závislosti od individuálnych okolností prípadu.

- V prípade niektorých profilov môže byť súvislosť aj medzi **absenciou ochrany** pred prenasledovaním a jedným alebo viacerými dôvodmi podľa článku 10 kvalifikačnej smernice (článku 9 ods. 3 kvalifikačnej smernice).

2.1 Osoby spojené s bývalou afganskou vládou

Posledná aktualizácia: apríl 2022

Analýza rizík: Protichodné a obmedzené informácie týkajúce sa politiky Talibanu a rozdielne vykonávanie príkazov ústredného vedenia Talibanu na úrovni jeho „pešiakov“, ako aj rozdiely na regionálnej úrovni sťažujú posúdenie rizika pre osoby v rámci tohto profilu.

Na základe predchádzajúceho prenasledovania a správ o pokračujúcich cielených útokoch by **jednotlivci považovaní za prioritný cieľ Talibanu** vrátane osôb na ústredných pozíciách v bývalých vojenských, policajných a vyšetrovacích jednotkách, ako aj členovia súdnictva vo všeobecnosti mali opodstatnené obavy z prenasledovania.

V prípade **iných jednotlivcov v rámci tohto profilu** pri individuálnom posúdení, či existuje primeraná miera pravdepodobnosti, že žiadateľ bude čeliť prenasledovaniu, by sa mali ďalej zohľadniť okolnosti ovplyvňujúce riziko, ako napr.

- oblasť pôvodu
- pohlavie
- osobné nepriateľské vzťahy

- zapojenie do (miestnych) konfliktov
- atď.

Rodinným príslušníkom niektorých osôb v tomto profile by tiež mohlo hroziť zaobchádzanie, ktoré by predstavovalo prenasledovanie, napr. v súvislosti s hľadaním uvedenej osoby Talibanom.
Potenciálna súvislosť: (prisudzovaný) politický názor.

* Úvahy o vylúčení by mohli byť pre tento profil relevantné.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.2 Osoby, ktoré pracovali pre zahraničné vojenské jednotky alebo boli vnímané ako ich podporovatelia

Posledná aktualizácia: apríl 2022

Analýza rizík: Na základe informácií o prenasledovaní v minulosti a správ o pokračujúcich cielených útokoch Talibanu sa zistilo, že **tlmočníci** by vo všeobecnosti mali opodstatnené obavy z prenasledovania.

Informácie o politike Talibanu vo vzťahu k iným osobám, ktoré pracovali so zahraničnými vojenskými jednotkami, sú obmedzené. Vzhľadom na ich negatívne vnímanie Talibanom a predchádzajúce prípady prenasledovania by však **iné osoby s podozrením na väzby so zahraničnými silami** pravdepodobne mali opodstatnené obavy z prenasledovania.

Rodinným príslušníkom niektorých osôb v tomto profile by tiež mohlo hroziť zaobchádzanie, ktoré by predstavovalo prenasledovanie.
Potenciálna súvislosť: (prisudzovaný) politický názor.

* Úvahy o vylúčení by mohli byť pre tento profil relevantné.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.3 Náboženskí vodcovia

Posledná aktualizácia: november 2021

Analýza rizík: Napriek obmedzeným informáciám týkajúcim sa obdobia po prevzatí moci Talibanom a vzhľadom na

predchádzajúce prenasledovanie a pokračujúce odhodlanie Talibanu vytvoriť islamský emirát v Afganistane v súlade s ich výkladom šaríe sa **náboženskí učenci vnímaní ako osoby delegitimizujúce ideológiu Talibanu** považujú za osoby, ktoré majú pravdepodobne opodstatnené obavy z prenasledovania.

V prípade **ostatných jednotlivcov v rámci tohto profilu** by boli potrebné ďalšie okolnosti ovplyvňujúce riziko na odôvodnenie opodstatnených obáv z prenasledovania.

Potenciálna súvislosť: (prisudzovaný) politický názor a/alebo náboženstvo.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.4 Osoby obávajúce sa násilného náboru ozbrojenými skupinami

Posledná aktualizácia: december 2020

Analýza rizík: Nie všetky osoby budú vystavené stupňu rizika potrebnému na preukázanie opodstatneného strachu z prenasledovania. Medzi okolnosti ovplyvňujúce riziko by mohli patriť:

- vek (veková skupina mladých dospelých)
- vojenský pôvod
- oblasť pôvodu a prítomnosť/vplyv ozbrojených skupín
- zvýšená intenzita konfliktu
- pozícia klanu v konflikte
- zlá sociálno-ekonomická situácia rodiny
- atď.

Potenciálna súvislosť: Hoci riziko núteného náboru ako také nemusí vo všeobecnosti predstavovať súvislosť s dôvodmi prenasledovania, dôsledky odmietnutia by mohli v závislosti od individuálnych okolností odôvodniť takúto súvislosť, okrem iných dôvodov, ako (prisudzovaný) politický názor.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.5 Vzdelávací personál

Posledná aktualizácia: apríl 2022

Analýza rizík: Po prevzatí moci Talibanom sú k dispozícii sú obmedzené informácie o zameriavaní sa na vzdelávací personál.

Nie všetky osoby budú vystavené stupňu rizika potrebnému na preukázanie opodstatneného strachu z prenasledovania. Medzi okolnosti ovplyvňujúce riziko by mohli patriť:

- pohlavie (t. j. učiteľky)
- pôvod z oblastí, kde má ISKP operačné kapacity
- osoba alebo inštitúcia, ktorá nedodržiava talibanské smernice a/alebo učebné osnovy
- vystupovanie proti Talibanu
- atď.

Potenciálna súvislosť: (prisudzovaný) politický názor a/alebo v niektorých prípadoch náboženstvo.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.6 Zdravotnícki a humanitárni pracovníci vrátane osôb pracujúcich pre vnútroštátne a medzinárodné mimovládne organizácie

Posledná aktualizácia: apríl 2022

Analýza rizík: Nie všetci jednotlivci v rámci tohto profilu budú vystavení stupňu rizika potrebnému na preukázanie opodstatneného strachu z prenasledovania. Medzi okolnosti ovplyvňujúce riziko by mohli patriť:

- pohlavie (t. j. ženy)
- povaha činností (napr. činnosti pre národnú/medzinárodnú mimovládnu organizáciu súvisiace s očkovaním proti detskej obrne, odmínovaním, činnosti, ktoré nie sú vnímané ako neutrálne alebo ktoré sú vnímané ako v rozpore s kultúrnymi alebo náboženskými normami atď.)
- prepojenie na bývalú vládu alebo zahraničných darcov
- vystupovanie alebo konanie proti Talibanu alebo inej ozbrojenej skupine
- pôvod z oblastí, kde má ISKP operačné kapacity
- atď.

Potenciálna súvislosť: (prisudzovaný) politický názor.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.7 Novinári a pracovníci médií

Posledná aktualizácia: apríl 2022

Analýza rizík: Novinári a pracovníci médií **považovaní Talibanom za kritických alebo za tých, ktorí nedodržiavajú podmienky stanovené Talibanom**, by vo všeobecnosti mali opodstatnené obavy z prenasledovania.

V prípade **ostatných novinárom a pracovníkov médií** by boli potrebné ďalšie okolnosti ovplyvňujúce riziko na odôvodnenie opodstatnených obáv z prenasledovania.

Situácia novinárok a pracovníčok médií by sa mala posudzovať s osobitnou pozornosťou.

Potenciálna súvislosť: (prisudzovaný) politický názor a/alebo náboženstvo.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.8 Obhajcovia ľudských práv

Posledná aktualizácia: apríl 2022

Analýza rizík: Opodstatnené obavy z prenasledovania by boli vo všeobecnosti odôvodnené.

Potenciálna súvislosť: (prisudzovaný) politický názor a/alebo náboženstvo.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

Osoby vnímané ako také, ktoré porušili morálne a/alebo spoločenské normy

Je ťažké poskytnúť vyčerpávajúci zoznam praktík vnímaných ako porušenie morálnych a/alebo spoločenských noriem v Afganistane. Spoločenské normy závisia od viacerých faktorov, ako je miestne prostredie, zúčastnené subjekty alebo výklad noriem zainteresovanými stranami. V niektorých prípadoch môže porušenie týchto noriem byť interpretované Talibanom alebo afganskou spoločnosťou ako tzv. inklinácia k západu. Viac informácií nájdete v časti Morálne a spoločenské normy v Afganistane spoločnej analýzy online.

Pozri aj **2.10 Osoby, o ktorých sa predpokladá, že sa dopustili rúhania a/alebo odpadlíctva**.

2.9.1 Násilie páchané v mene cti a morálne priestupky

Posledná aktualizácia: apríl 2022

Analýza rizík: Nie všetci jednotlivci v rámci tohto profilu budú vystavení stupňu rizika potrebnému na preukázanie opodstatneného strachu z prenasledovania. Medzi okolnosti ovplyvňujúce riziko by mohli patriť:

- pohlavie (riziko je vyššie u žien)
- oblasť pôvodu (najmä vo vidieckych oblastiach)
- konzervatívne prostredie
- vnímanie tradičných rodových rolí v rodine
- moc/vplyv zúčastnených aktérov
- porušenie morálneho a/alebo spoločenského pravidla
- atď.

Potenciálna súvislosť: náboženstvo a/alebo (prisudzovaný) politický názor alebo príslušnosť k určitej sociálnej skupine.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.9.2 Osoby vnímané ako „inklinujúce k západu“

Posledná aktualizácia: apríl 2022

Analýza rizík: Nie všetci jednotlivci v rámci tohto profilu budú vystavení stupňu rizika potrebnému na preukázanie

opodstatneného strachu z prenasledovania. Medzi okolnosti ovplyvňujúce riziko by mohli patriť:

- správanie žiadateľa
- oblasť pôvodu (napr. obzvlášť pokiaľ ide o vidiecke oblasti, miestne rozdiely pri uplatňovaní noriem Talibanu)
- pohlavie (riziko je vyššie u žien)
- konzervatívne prostredie
- vnímanie tradičných rodových rolí v rodine
- vek (pre deti istého veku môže byť ťažké (znovu) sa prispôsobiť afganským spoločenským obmedzeniam)
- dĺžka pobytu v západnej krajine
- viditeľnosť žiadateľa
- atď.

Potenciálna súvislosť: Je potrebné zohľadniť individuálne okolnosti žiadateľa. V niektorých prípadoch môže ísť o prenasledovanie z dôvodu náboženstva a/alebo (prisudzovaného) politického názoru alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine.

Pozri aj profily **2.12.3 Ženy vo verejných funkciách** a **2.10 Osoby, o ktorých sa predpokladá, že sa dopustili rúhania a/alebo odpadlíctva.**

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.10 Osoby, o ktorých sa predpokladá, že sa dopustili rúhania a/alebo odpadlíctva

Posledná aktualizácia: apríl 2022

Analýza rizík: Opodstatnené obavy z prenasledovania by boli vo všeobecnosti odôvodnené.

Potenciálna súvislosť: náboženstvo.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.11.1 Osoby s hazarskou etnickou príslušnosťou

Posledná aktualizácia: apríl 2022

Analýza rizík: Situáciu Hazarov je potrebné posúdiť z hľadiska nedávneho prevzatia moci Talibanom. Riziko útokov zo strany ISKP by sa malo posúdiť aj z hľadiska operačnej kapacity tejto skupiny. Okolnosti ovplyvňujúce riziko by sa mohli týkať aj iných profilov, napríklad **2.11.2 Šiiti vrátane ismailitov**, **2.1 Osoby spojené s bývalou afganskou vládou**, **2.6 Zdravotnícki a humanitárni pracovníci vrátane osôb pracujúcich pre vnútroštátne a medzinárodné mimovládne organizácie** alebo **2.9 Osoby vnímané ako také, ktoré porušili morálne normy**.

Potenciálna súvislosť: (prisudzované) náboženstvo (pozri profil **2.11.2 Šiiti vrátane ismailitov**), (prisudzované) politické názory (napr. väzby na bývalú vládu, vnímaná podpora Iránu) a/alebo rasa (etnický pôvod).

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.11.2 Šiiti vrátane ismailitov

Posledná aktualizácia: apríl 2022

Analýza rizík: Situáciu Šiitov je potrebné posúdiť z hľadiska nedávneho prevzatia moci Talibanom. Malo by sa preskúmať aj riziko cielených útokov zo strany ISKP. V súčasnosti sa odhaduje, že pravdepodobne nie všetky osoby v rámci tohto profilu budú vystavené stupňu rizika potrebnému na preukázanie opodstatneného strachu z prenasledovania. Medzi okolnosti ovplyvňujúce riziko by mohli patriť:

- oblasť pôvodu (oblasti, v ktorých má ISKP operačné kapacity, predstavujú vyššie riziko)
- účasť na náboženských praktikách
- atď.

Potenciálna súvislosť: náboženstvo.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.11.3 Hinduisti a sikhovia

Posledná aktualizácia: november 2021

Analýza rizík: Situáciu hinduistov a sikhov je potrebné posúdiť z hľadiska nedávneho prevzatia moci Talibanom, avšak informácie o politike, ktorú Taliban zamýšľa voči týmto menšinám, sú obmedzené. Malo by sa preskúmať aj riziko cielených útokov zo strany ISKP. V súčasnosti sa odhaduje, že pravdepodobne nie všetky osoby v rámci týchto profilov budú vystavené stupňu rizika potrebnému na preukázanie opodstatneného strachu z prenasledovania. Pri individuálnom posúdení, či existuje primeraná miera pravdepodobnosti, že žiadateľ bude čeliť prenasledovaniu, by sa mali zohľadniť okolnosti ovplyvňujúce riziko, najmä oblasť pôvodu (napr. oblasti, kde má ISKP operačné kapacity) atď.

Potenciálna súvislosť: náboženstvo.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.12 Ženy

Rôzne formy násilia páchaného na ženách v Afganistane sú často výrazne prepojené. Nasledujúce pododdiely by sa preto mali čítať spoločne.

Pokiaľ ide o prehľad o postavení žien po prevzatí moci Talibanom, pozri aj časť Situácia žien po prevzatí moci Talibanom spoločnej analýzy online.

2.12.1 Násilie páchané na ženách a dievčatách: prehľad

Posledná aktualizácia: december 2020
*Doplnené menšie aktualizácie: apríl 2022

Analýza rizík: Pri individuálnom posúdení, či existuje primeraná miera pravdepodobnosti, že žiadateľka bude čeliť prenasledovaniu, by sa mali zohľadniť okolnosti ovplyvňujúce riziko, ako napr.:

- považovanie za osobu, ktorá sa dopustila činov v rozpore so šaríou
- druh práce a pracovné prostredie (v prípade žien pracujúcich mimo domova)

- vnímanie tradičných rodových rolí v rodine
- zlá sociálno-ekonomická situácia
- rodinný stav (riziko sexuálneho a rodovo podmieneného násilia voči ženám a dospievajúcim dievčatám je vyššie u tých, ktoré nemajú mužského ochrancu, u žien, ktoré sú hlavami domácnosti atď.)
- nachádzanie sa v situácii vnútorne vysídlenej osoby
- atď.

Potenciálna súvislosť: (prisudzovaný) politický názor a/alebo náboženstvo (napr. pri prenasledovaní Talibanom) a/alebo príslušnosť k určitej sociálnej skupine (pozri príklady nižšie).

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.12.2 Škodlivé tradičné sobášne praktiky

Posledná aktualizácia: december 2020
*Doplnené menšie aktualizácie: apríl 2022

Analýza rizík: Pri individuálnom posúdení, či existuje primeraná miera pravdepodobnosti, že žiadateľka bude čeliť prenasledovaniu, by sa mali zohľadniť okolnosti ovplyvňujúce riziko, ako napr.:

- mladý vek (najmä do 16 rokov)
- oblasť pôvodu (najmä vo vidieckych oblastiach)
- etnický pôvod (napr. Paštún)
- vnímanie tradičných rodových rolí v rodine
- zlá sociálno-ekonomická situácia rodiny
- miestna moc/vplyv (potenciálneho) manžela a jeho rodiny alebo siete
- atď.

Potenciálna súvislosť: príslušnosť k určitej sociálnej skupine (napr. v súvislosti s odmietnutím vstúpiť do núteného alebo detského manželstva).

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.12.3 Ženy vo verejných funkciách

Analýza rizík: Ženy vo verejných funkciách môžu patriť **do iných profilov**, ako napríklad: **2.1 Osoby spojené s bývalou afganskou vládou, 2.5 Vzdelávací personál, 2.6 Zdravotnícky personál a humanitárni pracovníci vrátane osôb pracujúcich pre vnútroštátne a medzinárodné mimovládne organizácie, 2.7 Novinári a pracovníci médií** alebo **2.8 Obhajcovia ľudských práv.** Pri posudzovaní opodstatnenej obavy z prenasledovania by sa mala zohľadniť aj analýza rizika týchto profilov.

V prípade **iných žien vo verejných funkciách** by sa pri individuálnom posúdení, či existuje primeraná miera pravdepodobnosti, že žiadateľka bude čeliť prenasledovaniu, mali ďalej zohľadniť okolnosti ovplyvňujúce riziko, ako napr.

- považovanie sa osobu, ktorá nedodržiava podmienky stanovené Talibanom
- viditeľnosť žiadateľky (napr. charakter práce)
- konzervatívne prostredie
- vnímanie tradičných rodových rolí v rodine alebo sieti
- atď.

Potenciálna súvislosť: (prisudzovaný) politický názor a/alebo náboženstvo.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.12.4. Ženy vnímané ako také, ktoré porušili morálne a/alebo spoločenské normy

Pozri profil **2.9 Osoby vnímané ako také, ktoré porušili morálne a/alebo spoločenské normy**.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.12.5 Slobodné ženy a ženy, ktoré sú hlavami domácnosti

Posledná aktualizácia: december 2020
*Doplnené menšie aktualizácie: apríl 2022

Analýza rizík: U slobodných žien a žien, ktoré sú hlavami domácnosti sa výrazne zvyšuje riziko, že budú vystavené činom, ktoré by vzhľadom na ich závažnosť, opakovanie alebo kumuláciu mohli predstavovať prenasledovanie. Podobne sa zvyšuje aj riziko, že budú vystavené násiliu.

Na základe negatívneho vnímania žien, ich zvýšenej zraniteľnosti voči násiliu a obmedzení uvalených na ženy po prevzatí moci Talibanom by slobodné ženy a ženy v domácnostiach pravdepodobne mali opodstatnené obavy z prenasledovania.

Potenciálna súvislosť: príslušnosť k určitej sociálnej skupine (napr. rozvedené ženy).

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.13 Deti

Oddiel venovaný deťom sa zaoberá určitými okolnosťami špecifickými pre deti, ktoré predstavujú zvýšenú zraniteľnosť, a rizikami, ktorým môžu byť deti v Afganistane vystavené.

2.13.1 Násilie páchané na deťoch: prehľad

Posledná aktualizácia: december 2020

Analýza rizík: Nie všetky deti budú vystavené stupňu rizika potrebnému na preukázanie opodstatneného strachu z prenasledovania. Medzi okolnosti ovplyvňujúce riziko by mohli patriť:

- pohlavie (chlapci a dievčatá môžu byť vystavení rôznym rizikám)
- vek a vzhľad (napr. chlapci, ktorí nemajú bradu, môžu byť terčom ako *bacha bazi*)
- vnímanie tradičných rodových rolí v rodine
- zlá sociálno-ekonomická situácia dieťaťa a rodiny
- atď.

Potenciálna súvislosť: Je potrebné zohľadniť individuálne okolnosti žiadateľa. Napríklad v prípade (bývalých) detí *bacha bazi*

môže byť dôvodom prenasledovania príslušnosť k určitej sociálnej skupine.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.13.2 Detské manželstvo

Pozri oddiel **2.12.2 Škodlivé tradičné sobášne praktiky** v profile **2.9 Ženy**.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.13.2 Nábor detí

Posledná aktualizácia: december 2020

Analýza rizík: Nie všetky deti budú vystavené stupňu rizika potrebnému na preukázanie opodstatneného strachu z prenasledovania vo forme náboru detí. Medzi okolnosti ovplyvňujúce riziko by mohli patriť:

- zlá sociálno-ekonomická situácia
- oblasť pôvodu alebo bydliska
- atď.

Potenciálna súvislosť: Je potrebné zohľadniť individuálne okolnosti dieťaťa.

Pozri tiež 2.4 Osoby obávajúce sa násilného náboru ozbrojenými skupinami a 2.13.1 Násilie páchané na deťoch: prehľad.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.13.4 Detská práca a obchodovanie s deťmi

Posledná aktualizácia: december 2020

Analýza rizík: Nie všetky deti budú vystavené stupňu rizika potrebnému na preukázanie opodstatneného strachu z prenasledovania vo forme detskej práce a/alebo obchodovania s deťmi. Medzi okolnosti ovplyvňujúce riziko by mohli patriť:

- vek
- pohlavie
- rodinný stav
- zlá sociálno-ekonomická situácia dieťaťa a jeho rodiny
- nachádzanie sa v situácii vnútorne vysídlenej osoby
- drogová závislosť
- atď.

Potenciálna súvislosť: Pri určovaní, či je možné preukázať súvislosť s dôvodmi prenasledovania, je potrebné zohľadniť individuálne okolnosti dieťaťa.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.13.5 Vzdelávanie detí a najmä dievčat

Posledná aktualizácia: apríl 2022

Analýza rizík: Všeobecné nedostatky vo vzdelávacom systéme a obmedzené možnosti vzdelávania nemožno ako také považovať za prenasledovanie, pretože nie sú výsledkom úmyselného konania tretej strany. V prípade úmyselného obmedzovania prístupu k vzdelaniu, najmä dievčatám, by však mohlo ísť o prenasledovanie. Vývoj týkajúci sa politiky a praxe Talibanu v oblasti vzdelávania dievčat by sa mal v tejto súvislosti starostlivo posúdiť na základe aktuálnych informácií o krajine pôvodu.

Potenciálna súvislosť: Mali by sa zohľadniť individuálne okolnosti dieťaťa. V závislosti od politiky Talibanu môže byť relevantné náboženstvo a/alebo politický názor.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.13.6 Deti bez podpornej siete v Afganistane

Posledná aktualizácia: december 2020

Analýza rizík: Nedostatok podpornej siete sám o sebe nepredstavuje prenasledovanie. Výrazne však zvyšuje riziko, že tieto deti budú vystavené činom, ktoré by vzhľadom na ich závažnosť, opakovanie alebo kumuláciu mohli predstavovať prenasledovanie. Pozri napríklad profil **2.13.4 Detská práca a obchodovanie s deťmi.**

Potenciálna súvislosť: Mali by sa zohľadniť individuálne okolnosti dieťaťa.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.14 LGBTIQ osoby

Posledná aktualizácia: apríl 2022

Analýza rizík: Opodstatnené obavy z prenasledovania by boli vo všeobecnosti odôvodnené.

Potenciálna súvislosť: príslušnosť k určitej sociálnej skupine.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.15 Osoby so zdravotným postihnutím a osoby s vážnymi zdravotnými problémami

Posledná aktualizácia: apríl 2022

Analýza rizík: Nie všetci jednotlivci v rámci tohto profilu budú vystavení stupňu rizika potrebnému na preukázanie opodstatneného strachu z prenasledovania. Medzi okolnosti ovplyvňujúce riziko by mohli patriť:

- povaha a viditeľnosť mentálneho alebo fyzického postihnutia
- negatívne vnímanie rodinou
- atď.

Potenciálna súvislosť: príslušnosť k určitej sociálnej skupine v prípade osôb s viditeľným mentálnym alebo telesným postihnutím.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.16.1 Osoby angažované v krvnej pomste

Posledná aktualizácia: december 2020

Analýza rizika pre mužov priamo angažovaných v krvnej pomste: Opodstatnené obavy z prenasledovania by boli vo všeobecnosti odôvodnené.

Analýza rizika pre ženy, deti a mužov, ktorí sú od sporu vzdialení: Nie všetky osoby budú vystavené stupňu rizika potrebnému na preukázanie opodstatneného strachu z prenasledovania. Medzi okolnosti ovplyvňujúce riziko by mohli patriť:

- intenzita krvnej pomsty
- pôvod z oblastí, kde je právny štát slabý
- atď.

Potenciálna súvislosť: Pri určovaní, či je možné preukázať súvislosť s dôvodmi prenasledovania, je potrebné zohľadniť individuálne okolnosti žiadateľa. Napríklad rodinní príslušníci zapojení do krvnej pomsty môžu mať opodstatnené obavy z prenasledovania z dôvodu príslušnosti k určitej sociálnej skupine.

* Úvahy o vylúčení by mohli byť pre tento profil relevantné.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.16.2 Osoby angažované

Posledná aktualizácia: apríl 2022

v pozemkových sporoch

Analýza rizík: Nie všetci jednotlivci v rámci tohto profilu budú vystavení stupňu rizika potrebnému na preukázanie opodstatneného strachu z prenasledovania. Medzi okolnosti ovplyvňujúce riziko by mohli patriť:

- násilný charakter sporu
- moc/vplyv aktérov zapojených do pozemkového sporu
- oblasť pôvodu
- atď.

Potenciálna súvislosť: Vo všeobecnosti neexistuje žiadna súvislosť s dôvodmi uvedenými v dohovore. Tým nie sú dotknuté jednotlivé prípady, v ktorých by sa na základe ďalších okolností mohla preukázať súvislosť (napr. etnická príslušnosť súvisiaca s pozíciou Talibanu voči niektorým etnickým skupinám, ktoré by mohli byť stranami sporu, spor o pôdu, ktorý vedie k krvnej pomste atď.).

* Úvahy o vylúčení by mohli byť pre tento profil relevantné.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.17 Osoby obvinené z bežných trestných činov

Posledná aktualizácia: apríl 2022

Analýza rizík: Nie všetci jednotlivci v rámci tohto profilu budú vystavení stupňu rizika potrebnému na preukázanie opodstatneného strachu z prenasledovania. Medzi okolnosti ovplyvňujúce riziko by mohli patriť:

- charakter trestného činu, za ktorý môže byť žiadateľ stíhaný
- predpokladaný trest
- atď.

Potenciálna súvislosť: V prípade osôb obvinených z bežných trestných činov vo všeobecnosti neexistuje súvislosť s dôvodmi uvedenými v dohovore. Ak sa však preukáže opodstatnená obava z prenasledovania v súvislosti s predpokladaným trestom podľa práva šaría, môže ísť o prenasledovanie z náboženských dôvodov. V jednotlivých prípadoch môže byť stíhanie motivované (aj) iným

dôvodom dohovoru alebo iniciované či vedené na diskriminačnom základe súvisiacom s iným dôvodom uvedeným v dohovore.

* Úvahy o vylúčení by mohli byť pre tento profil relevantné.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

2.18 Osoby, ktoré sa narodili v Iráne alebo Pakistane a/alebo tam dlhodobo žili

Posledná aktualizácia: December 2020

Analýza rizík: Vo všeobecnosti by zaobchádzanie, ktorému čelia jednotlivci v rámci tohto profilu nepredstavovalo prenasledovanie. Vo výnimočných prípadoch by kumulácia opatrení mohla predstavovať prenasledovanie.

Potenciálna súvislosť: Vo všeobecnosti neexistuje žiadna súvislosť s dôvodmi uvedenými v dohovore. Týmto nie sú dotknuté jednotlivé prípady, v ktorých by sa súvislosť mohla preukázať na základe ďalších okolností.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

Doplnková ochrana

Článok 15 písm. a) kvalifikačnej smernice

Trest smrti alebo poprava

Posledná aktualizácia: apríl 2022

Islamské právo predpokladá trest smrti.

Predchádzajúci trestný zákonník výrazne obmedzoval počet trestných činov, za ktoré sa ukladá trest smrti, a trest smrti sa v praxi vykonával len zriedkavo.

Pred prevzatím moci Taliban v oblastiach pod svojou kontrolou ukladal tresty prostredníctvom paralelného súdneho systému založeného na prísnom výklade práva *šaría*. To zahŕňalo prípady popráv vrátane verejných popráv ukameňovaním a zastrelením.

Justičný systém zavedený po prevzatí moci Talibanom sa považuje za pokračovanie zavedených tieňových súdov počas jeho povstania. Základom rozsudkov a konaní sudcov a policajtov v Afganistane počas vlády Talibanu je právo šaría. Podľa predstaviteľov Talibanu sa podľa práva šaría pri určitých trestných činoch považujú za relevantné tresty smrti a telesné tresty. Do začiatku decembra 2021 neboli k dispozícii žiadne správy o súdom vyhlásených trestoch smrti. Existovali aj správy o hromadných popravách údajných osôb spojených s ISKP, ktoré vykonával Taliban.

V prípadoch, keď neexistuje súvislosť s dôvodmi uvedenými v dohovore (napríklad v niektorých prípadoch patriacich pod profil 2.17 Osoby obvinené z bežných trestných činov), by sa mala preskúmať potreba doplnkovej ochrany podľa článku 15 písm. a) kvalifikačnej smernice. Ak existuje primeraný stupeň pravdepodobnosti trestu smrti alebo popravy, poskytne sa doplnková ochrana podľa článku 15 písm. a) kvalifikačnej smernice, pokiaľ žiadateľ nemá byť vylúčený v súlade s článkom 17 kvalifikačnej smernice.

Je potrebné poznamenať, že úvahy o vylúčení by mohli byť relevantné.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

Článok 15 písm. b) kvalifikačnej smernice

Mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo potrestanie

Posledná aktualizácia: apríl 2022

V prípadoch žiadateľov, ktorým môže reálne hroziť mučenie alebo neľudské či ponižujúce zaobchádzanie alebo potrestanie, bude často existovať súvislosť s dôvodmi prenasledovania podľa definície utečenca, a preto by takéto osoby mali nárok na priznanie postavenia utečenca. V prípadoch, keď neexistuje súvislosť s dôvodom podľa dohovoru a žiadateľ nebude spĺňať podmienky na priznanie postavenia utečenca, by sa mala preskúmať potreba doplnkovej ochrany podľa článku 15 písm. b) kvalifikačnej smernice.

Pri skúmaní potreby ochrany podľa článku 15 písm. b) kvalifikačnej smernice je potrebné brať do úvahy nasledujúce okolnosti:

- **Nedostupnosť zdravotnej starostlivosti a sociálno-ekonomické podmienky:** Je dôležité poznamenať, že vážne bezprávie musí mať podobu konania aktéra (článok 6 kvalifikačnej smernice). Samotná všeobecná nedostupnosť zdravotnej starostlivosti, vzdelania alebo iných sociálno-ekonomických prvkov (napr. situácia vnútorne vysídlených osôb, ťažkosti pri hľadaní možností obživy, bývania) sa nepovažuje za súčasť neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania podľa článku 15 písm. b) kvalifikačnej smernice, pokiaľ nejde o úmyselné konanie aktéra, napríklad úmyselné zbavenie žiadateľa primeranej zdravotnej starostlivosti.

- **Svojvoľné zatýkanie, nezákonné zadržiavanie a podmienky vo väzení:** Osobitná pozornosť by sa mala venovať javom svojvoľného zatýkania a nezákonného zadržiavania, ako aj podmienkam vo väzniciach. Svojvoľné zatýkanie a nezákonné zadržiavacie centrá, ktoré prevádzkujú rôzne subjekty (spojené s bývalou vládou, milíciami, silnými mužmi alebo povstaleckými skupinami), sú v Afganistane rozšírené. V týchto nezákonných zadržiavacích zariadeniach sa vo všeobecnosti nedodržiavali ľudské práva a osoby, ktorým hrozí reálne riziko nezákonného zadržiavania, môžu potrebovať ochranu. Krátko po prevzatí moci Taliban oznámil prepustenie „všetkých politických väzňov“ v celom Afganistane a prepustil tisíce väzňov. Predstaviteľ Talibanu 31. októbra 2021 uviedol, že v Afganistane bolo približne 4 000 väzňov. Súčasní väzni boli zadržiavaní na základe obvinení z trestných činov vrátane vrážd a zabíjania. Takisto sa uvádzalo, že Taliban zadržiava osoby na základe menej závažného „podozrenia z nezákonnej činnosti“. Objavili sa správy o tom, že bojovníci Talibanu zatýkajú ľudí a vo väzbe používajú násilie a mučenie. Ďalšie prípady údajného mučenia Talibanom sa týkajú novinárov, zdravotníckych pracovníkov a civilistov počas týždňov bojov v Pandžšíre. Taliban bol obviňovaný aj z porušovania ľudských práv údajných osôb spojených s ISKP vrátane nezákonného zadržiavania a mučenia v Nangarháre a iných oblastiach. Okrem toho je možné posúdiť, že v prípadoch, keď je trestné stíhanie alebo trest zjavne nespravodlivý alebo neprimeraný, alebo keď je osoba vystavená podmienkam vo väzení, ktoré nie sú v súlade s rešpektovaním ľudskej dôstojnosti, môže nastať situácia vážneho bezprávia podľa článku 15 písm. b)

kvalifikačnej smernice. Treba tiež zdôrazniť, že v oficiálnych a neoficiálnych väzenských zariadeniach často dochádzalo k mučeniu.

- **Telesné tresty:** V rámci práva *šaría* sa stanovujú telesné tresty za rôzne trestné činy, napríklad ukameňovanie za cudzoložstvo, verejné bičovanie za pitie alkoholu a amputácia rúk pri niektorých druhoch krádeží. Po prevzatí moci Taliban vydal jasné vyhlásenia týkajúce sa požadovaného dodržiavania *šaríe*. Fyzické tresty vrátane popráv sa údajne považujú za nevyhnutné súčasti islamského práva. Existuje domnienka, že sudcovia Talibanu sa vyhýbali ukladaniu prísnych trestov, aby nestratili podporu obyvateľstva. Objavili sa aj správy o bojovníkoch Talibanu, ktorí civilistov podrobovali trestom, okrem iného o bičovaní údajných zlodejov. Ak neexistuje súvislosť s dôvodom prenasledovania podľa definície utečenca, riziko podrobenia telesným trestom, ako je vyššie uvedené, môže byť kvalifikované podľa článku 15 písm. b) kvalifikačnej smernice.

- **Trestné násilie:** V celej krajine bola zaznamenaná bežná kriminalita a organizovaný zločin, počet prípadov sa v posledných rokoch zvýšil, najmä vo veľkých mestách, ako sú Kábul, Džalalabád, Herát a Mazár-e Šaríf. Hlásené trestné činy zahŕňali únosy dospelých a detí, lúpeže a vlámania, vraždy a vydieranie. Zločinecké skupiny sa zameriavali na podnikateľov, miestnych úradníkov a obyčajných ľudí, pričom za hlavné ciele boli označovaní cudzinci a bohatí Afganci. Po prevzatí moci Talibanom sú k dispozícii len obmedzené informácie o trestnej činnosti. Ak neexistuje súvislosť s dôvodom prenasledovania podľa definície utečenca, riziko trestných činov, ako je vyššie uvedené, môže byť kvalifikované podľa článku 15 písm. b) kvalifikačnej smernice.

Ďalšie prípady, v ktorých môže existovať skutočné riziko vážneho bezprávia podľa článku 15 písm. b) kvalifikačnej smernice, sú okrem iného niektoré situácie uvedené v profile 2.13 Deti, 2.16.2 Pozemkové spory atď.

Je potrebné poznamenať, že úvahy o vylúčení by mohli byť relevantné.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

Článok 15 písm. c) kvalifikačnej smernice

Vážne a individuálne ohrozenie života civilnej osoby alebo osoby z dôvodu všeobecného násilia v situáciách medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu

Posledná aktualizácia: apríl 2022

Potrebné predpoklady pre podanie žiadosti podľa článku 15 písm. c) kvalifikačnej smernice sú:

Obrázok 2. Článok 15 písm. c) kvalifikačnej smernice.

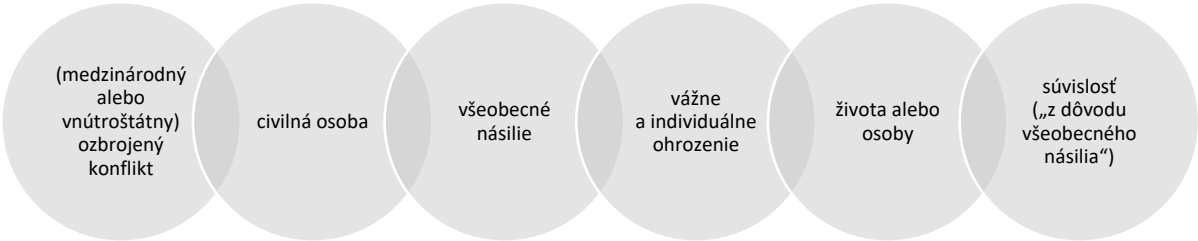

Pre podanie žiadosti podľa článku 15 písm. c) kvalifikačnej smernice uvedené predpoklady musia byť splnené kumulatívne.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

V nasledujúcom texte sú zhrnuté príslušné závery týkajúce sa situácie v Afganistane:

a. **Ozbrojený konflikt**: V letných mesiacoch roku 2021 ofenzíva Talibanu rýchlo napredovala a viedla k ovládnutiu takmer celej krajiny. Príslušníci ANSF sa často stiahli z pozícií bez toho, aby sa zapojili do konfrontácií. Vo svojich vyhláseniach po obsadení Kábulu v auguste 2021 Taliban vyhlásil, že vojna sa skončila. V niektorých oblastiach sa však organizovali odbojové ozbrojené skupiny a dochádzalo k ozbrojeným konfrontáciám. V krajine naďalej pôsobí ISKP.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

b. **Civilná osoba**: Článok 15 písm. c) kvalifikačnej smernice sa vzťahuje na osobu, ktorá nie je členom žiadnej zo strán konfliktu a nezúčastňuje sa na nepriateľských akciách, prípadne aj na bývalých bojovníkov, ktorí sa skutočne a natrvalo vzdali ozbrojenej činnosti. Žiadosti osôb podľa týchto profilov sa musia dôkladne preskúmať. Na základe individuálneho posúdenia sa môže zistiť, že takíto žiadatelia nespĺňajú podmienky na to, aby boli kvalifikovaní ako civilisti podľa článku 15 písm. c) kvalifikačnej smernice. Napríklad:
    - **Taliban**

- **Ozbrojené skupiny stojace proti Talibanu**: v posledných dňoch ofenzívy Talibanu a po prevzatí moci naďalej existovalo alebo vzniklo niekoľko polovojenských skupín
- **Ďalšie ozbrojené skupiny:** medzi ďalšie ozbrojené skupiny pôsobiace v Afganistane patria napríklad ISKP, IMU, sieť Haqqani, al-Káida, Jundullah.

Je potrebné poznamenať, že aktívna účasť na nepriateľských akciách nie je obmedzená na otvorené nosenie zbraní, ale mohla by zahŕňať aj dôležitú logistickú a/alebo administratívnu podporu poskytovanú bojovníkom.

Je dôležité zdôrazniť, že posúdenie potrieb ochrany je zamerané na budúcnosť. Preto je hlavným problémom to, či po návrate žiadateľ bude alebo nebude civilnou osobou. Skutočnosť, že daná osoba sa v minulosti zúčastnila na nepriateľských akciách, nemusí nevyhnutne znamenať, že by sa na ňu nemal vzťahovať článok 15 písm. c) kvalifikačnej smernice.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

c. **Všeobecné násilie:** Po prevzatí moci Talibanom výrazne pokleslo všeobecné násilie a počty civilných obetí. Od augusta 2021 poklesla aj miera vysídľovania spôsobeného konfliktom. Po stiahnutí medzinárodných jednotiek prestal existovať jeden z hlavných aktérov predchádzajúceho konfliktu (bývalá afganská vláda), zatiaľ čo konflikt medzi Talibanom a ISKP pokračuje. Násilie, ku ktorému dochádza v krajine, je údajne cielené, v priebehu takýchto incidentov však boli zaznamenané aj civilné obete. K bezpečnostným incidentom dochádzalo okrem toho najmä v určitých oblastiach krajiny. V čase písania tejto správy sa preto **úroveň všeobecného násilia** považuje za výrazne nižšiu ako predtým (pred prevzatím moci Talibanom). Budúce riziko všeobecného násilia v ktorejkoľvek časti krajiny by však malo vždy vychádzať z najnovších informácií týkajúcich sa dynamiky v danej oblasti, ako aj v krajine ako celku. Do úvahy treba brať aj obmedzenia týkajúce sa spoľahlivého spravodajstva z tejto krajiny.

S vývojom bezpečnostnej situácie v Afganistane sa na účely výhľadového posúdenia **úrovne rizika v dôsledku všeobecného násilia** v situácii ozbrojeného konfliktu môžu na základe relevantných a aktuálnych informácií o krajine pôvodu zohľadniť tieto prvky:

- **Aktéri v konflikte:** vrátane vzniku a/alebo operačnej kapacity rôznych aktérov potenciálne zapojenie iných štátov do konfliktu, trvanie a relatívna stabilita kontroly konkrétneho aktéra na území atď.

- **Incidenty a civilné obete**: používané metódy a taktiky, frekvencia incidentov a ich vplyv z hľadiska civilných obetí.
- **Geografický rozsah**: niektoré násilnosti súvisiace s konfliktom môžu byť obmedzené na určitý región na základe zapojených aktérov, napríklad v súvislosti s miestnymi ozbrojenými skupinami, ktoré kladú odpor Talibanu.
- **Vysídľovanie:** Vysídlenie v súvislosti s konfliktom môže byť dôležitým ukazovateľom úrovne prebiehajúceho násilia a/alebo vnímania rizika civilným obyvateľstvom.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

d. Vážne a individuálne ohrozenie:

V kontexte „kĺzavej stupnice“ by sa mal každý prípad posudzovať individuálne, pričom by sa mala zohľadniť povaha a intenzita násilia v danej oblasti spolu s kombináciou osobných okolností, ktoré sa v prípade žiadateľa vyskytujú. Určité osobné okolnosti by mohli prispieť k zvýšenému riziku všeobecného násilia vrátane jeho priamych a nepriamych dôsledkov. Hoci nie je možné poskytnúť vyčerpávajúce usmernenie, aké by mohli byť príslušné osobné okolnosti a ako by sa mali posudzovať, ako možné príklady okolností, ktoré môžu ovplyvniť schopnosť osoby posúdiť riziká súvisiace so všeobecným násilím v situácii ozbrojeného konfliktu a/alebo vyhnúť sa im, sa uvádzajú tieto okolnosti:

- vek
- pohlavie
- zdravotný stav a zdravotné postihnutie vrátane problémov s duševným zdravím
- ekonomická situácia
- znalosť danej oblasti
- povolanie žiadateľa
- atď.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

e. Ohrozenie života alebo osoby: Riziko bezprávia podľa článku 15 písm. c) kvalifikačnej smernice je formulované ako „ohrozenie života občana alebo osoby", a nie ako konkrétny násilný čin (či jeho hrozba). Medzi najčastejšie hlásené druhy ohrozenia na živote civilistov alebo osoby v Afganistane patria zabitia, zranenia, únosy, zdravotné postihnutie spôsobené nášľapnými mínami atď.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

f. Súvislosť: Požiadavka súvislosti „z dôvodu niečoho“ sa vzťahuje na príčinnú súvislosť medzi všeobecným násilím a bezprávím (vážne ohrozenie života civilnej osoby alebo osoby) a zahŕňa:

- bezprávie, ktoré je priamo spôsobené všeobecným násilím alebo činmi, ktoré páchajú aktéri konfliktu *a*
- bezprávie, ktoré je nepriamo spôsobené všeobecným násilím v situácii ozbrojeného konfliktu. Nepriame dôsledky sa posudzujú len do určitej miery a pokiaľ existuje preukázateľná súvislosť so všeobecným násilím, napríklad: rozšírené kriminálne násilie v dôsledku bezprávneho stavu, zničenie prostriedkov potrebných na prežitie, zničenie infraštruktúry, odmietnutie alebo obmedzený prístup k humanitárnej pomoci, obmedzený prístup k zdravotníckym zariadeniam. Ozbrojené zrážky a/alebo blokády ciest môžu viesť aj k problémom so zásobovaním potravinami, ktoré spôsobujú hladomor, alebo k obmedzenému či žiadnemu prístupu k zdravotníckym zariadeniam v niektorých regiónoch Afganistanu.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

Aktéri ochrany

Posledná aktualizácia: apríl 2022

Článok 7 kvalifikačnej smernice stanovuje, že ochrana môže byť poskytovaná iba:

a. štátom

b. stranami alebo organizáciami, ktoré kontrolujú štát alebo podstatnú časť územia štátu

ak sú **ochotné a schopné** poskytovať ochranu, ktorá musí byť:

účinná, a **nie dočasná**.

Táto ochrana sa spravidla poskytuje, keď uvedení aktéri prijmú primerané opatrenia na zabránenie prenasledovaniu alebo utrpeniu vážneho bezprávia, okrem iného **fungovaním účinného právneho systému na odhalenie,** , **stíhanie** a **potrestanie** činov predstavujúcich prenasledovanie alebo vážne bezprávie,

a keď má žiadateľ **prístup k takejto ochrane**.

Počas odboja sa Taliban staval do pozície tieňovej vlády Afganistanu a jeho výbory a riadiace orgány kopírovali administratívne úrady a povinnosti typickej vlády. Tvorba politiky a jej uplatňovanie sa považovali za ovplyvnené osobnosťami, preferenciami a vzťahmi miestnych vodcov Talibanu. Na územiach pod jeho kontrolou skupina vykonávala paralelný justičný systém založený na prísnom výklade šaríe, ktorý viedol k popravám prostredníctvom tieňových súdov a trestom, ktoré UNAMA považovala za kruté, neľudské a ponižujúce.

Po zmocnení sa hlavného mesta Kábul Taliban oznámil obnovenie islamského emirátu Afganistan, ktorý bol v Afganistane pri moci v rokoch 1996 až 2001. V októbri 2021 údajne mal pod kontrolou celé územie Afganistanu a poskytoval ľuďom služby.

Taliban neoznámil podrobnosti o tom, ako plánuje vládnuť v Afganistane, ani aký typ politického systému zamýšľa prijať, či na akom ústavnom základe bude vláda fungovať. Vo všeobecnosti označil *šaríu* ako právny, ale aj politický systém, ktorý sa má zaviesť, a zdôraznil význam islamu pre správu vecí verejných. Väčšina osôb vymenovaných do dočasnej vlády teda pochádzala z administratívneho prostredia.

Vymenovania sa týkali ústredných ministerstiev ako aj správy provincií vrátane ministerstva pre podporu cnosti a prevenciu neresti. Za predchádzajúcej vlády Talibanu bolo jednou z hlavných funkcií tohto orgánu presadzovanie výkladu šaríe podľa Talibanu, pričom existujú správy, že nové ministerstvo už vydalo usmernenia k témam, ktoré sa týkajú „islamských hodnôt“.

Taliban okrem toho začal posilňovať bezpečnostné inštitúcie. Zdroje informovali o nedostatočnej kontrole vedenia Talibanu nad jeho bojovníkmi a zaznamenávali konanie bojovníkov Talibanu z ich vlastnej iniciatívy, pričom vystavovali civilistov a novinárov násiliu, a vykonávali domové prehliadky a odvetné opatrenia aj napriek všeobecnej amnestii, ktorá bola vydaná pre všetkých, ktorí slúžili v rámci predchádzajúcej vlády.

Keďže Taliban dlhé roky riadil tieňové súdy na základe šaríe, očakáva sa, že nadchádzajúci justičný systém bude pokračovaním týchto zavedených tieňových súdov. Vedúci predstaviteľ bývalého tieňového súdneho systému vrátane jeho najvyššieho súdu Abdul Hakim Ishaqzai bol vymenovaný za ministra spravodlivosti 7. septembra 2021. V polovici októbra 2021 bol údajne zriadený nový najvyšší súd.

Podľa vyhlásení predstaviteľov Talibanu sa fyzické tresty vrátane popráv považujú za nevyhnutné súčasti islamského práva a niektoré tresty ukladané počas poslednej vlády Talibanu by sa obnovili. Takisto sa uviedlo, že o popravách budú rozhodovať súdy, tresty sa však nemusia vykonávať verejne. Podľa názoru odborníka však síce verejný výkon nemusí byť potrebný pri všetkých druhoch trestných činov, no tresty za určité trestné činy sa musia vykonávať na verejnosti. V polovici októbra Taliban oznámil, že tresty sa nebudú vykonávať verejne, pokiaľ o tom nerozhodne a nenariadi to najvyšší súd.

Absencia spravodlivého procesu a povaha trestov nekvalifikujú mechanizmus spravodlivosti prevádzkovaný Talibanom ako legitímnu formu ochrany. Ak ďalej vezmeme do úvahy ich históriu porušovania ľudských práv, na základe informácií dostupných v čase vypracovania návrhu možno dospieť k záveru, že Taliban nemožno kvalifikovať ako aktéra ochrany, ktorý je schopný poskytnúť účinnú, nie dočasnú a dostupnú ochranu.

V súčasnosti sa nezistili žiadne iné subjekty, ktoré by kontrolovali významnú časť územia a boli by schopné poskytnúť ochranu v zmysle článku 7 kvalifikačnej smernice.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

Ak v domovskej oblasti žiadateľa nie je možné identifikovať žiadneho aktéra ochrany, ktorý by spĺňal požiadavky článku 7 kvalifikačnej smernice, pri posudzovaní sa môže preskúmať dostupnosť alternatívy vnútornej ochrany.

Alternatíva vnútroštátnej ochrany

Posledná aktualizácia: apríl 2022

Potrebné predpoklady na podanie žiadosti podľa článku 8 kvalifikačnej smernice sú:

Obrázok 3. IPA: prvky hodnotenia.

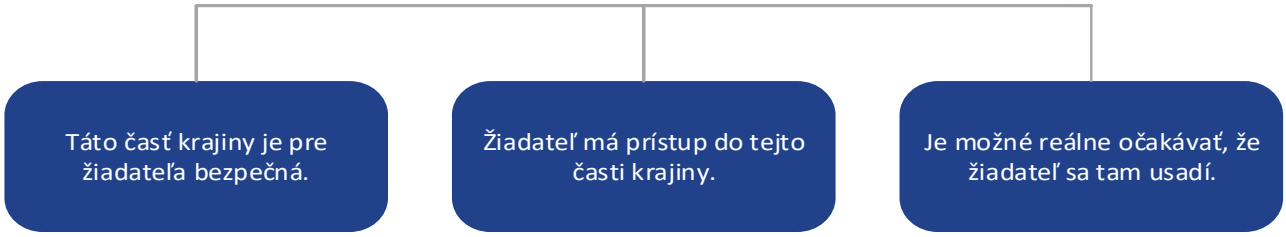

V prípade profilov, ktoré majú opodstatnené obavy z prenasledovania alebo reálneho rizika vážneho ublíženia Talibanom, **bezpečnostné** kritérium nebude splnené, pričom sa zohľadňuje územná kontrola skupiny.

V prípade jednotlivcov s opodstatneným strachom z prenasledovania alebo reálnym rizikom vážneho bezprávia súvisiaceho s cieleným útokom iných aktérov bude neistota súčasnej situácie a nedostatočná ochrana nespĺňajúca požiadavky článku 7 kvalifikačnej smernice viesť k tomu, že IPA nebude bezpečná. Vo výnimočných prípadoch nemusí mať osoba po presťahovaní do určitej časti krajiny opodstatnené obavy alebo nemusí čeliť skutočnému riziku vážneho bezprávia v závislosti od dosahu daného aktéra. Pri posudzovaní, či by bola požiadavka bezpečnosti opodstatnená, sa musí zohľadniť neistota súčasnej situácie.

V súčasnosti neexistujú žiadne známe obmedzenia **cestovania a možnosti prijatia** mužov v rámci Afganistanu. Schopnosť žien samostatne cestovať po Afganistane bola už aj tak obmedzená sociálnymi a formálnymi obmedzeniami a ich sloboda pohybu bola často obmedzená požiadavkou mužského súhlasu alebo mužského sprievodu. Po prevzatí moci Taliban oznámil ďalšie obmedzenia cestovania žien, ktoré môžu ovplyvniť schopnosť žien bezpečne a legálne cestovať v rámci Afganistanu. Ministerstvo pre podporu cnosti a prevenciu neresti údajne vydalo usmernenie, v ktorom sa uvádza, že ženám by sa nemala ponúkať doprava do vzdialenosti viac ako 45 míľ (72 kilometrov), ak ich nesprevádza blízky mužský príbuzný, a v ktorom sa vodiči vyzývajú, aby neponúkali jazdu ženám, ktoré nenosia hidžáb.

V tých výnimočných prípadoch, keď by mohli byť splnené kritériá bezpečnosti, cestovania a prijatia v rámci IPA, by sa osobitná pozornosť mala venovať aj súčasnej humanitárnej situácii v Afganistane. To by ovplyvnilo kritérium **primeranosti** v rámci posúdenia podľa článku 8 kvalifikačnej smernice a viedlo by k tomu, že IPA vo všeobecnosti nie je primeraná.

Preto sa v čase písania tohto dokumentu usudzuje, že IPA vo všeobecnosti nebude možné použiť v žiadnej časti Afganistanu.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

Vylúčenie

Posledná aktualizácia: november 2021

Vzhľadom na vážne dôsledky, ktoré môže mať vylúčenie pre jednotlivca, sa dôvody vylúčenia musia vykladať reštriktívne a uplatňovať opatrne.

Príklady uvedené v tejto kapitole nie sú vyčerpávajúce a konečné. Každý prípad treba zvážiť individuálne.

Uplatnenie doložiek o vylúčení, ak existujú vážne dôvody domnievať sa, že žiadateľ spáchal niektorý z príslušných činov, je povinné.

Vylúčenie sa musí uplatňovať v týchto prípadoch:

Dôvody na vylúčenie			
Postavenie utečenca	• zločin proti mieru, vojnový zločin, alebo zločin proti ľudskosti • vážny nepolitický trestný čin mimo krajiny svojho azylu predtým, než v nej boli prijatí ako utečenci • činy v rozpore so zásadami a s cieľmi Organizácie Spojených národov	**Doplnková ochrana**	• zločin proti mieru, vojnový zločin, alebo zločin proti ľudskosti • závažný trestný čin • činy v rozpore so zásadami a s cieľmi Organizácie Spojených národov • nebezpečenstvo pre spoločnosť alebo bezpečnosť členského štátu, v ktorom sa žiadateľ nachádza • iný trestný čin alebo iné trestné činy (za určitých okolností)

Je potrebné zdôrazniť, že rozhodujúci orgán má dôkazné bremeno na preukázanie prvkov príslušných dôvodov vylúčenia a individuálnej zodpovednosti žiadateľa, pričom žiadateľ je naďalej povinný spolupracovať pri zisťovaní všetkých skutočností a okolností relevantných pre jeho žiadosť.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

V súvislosti s Afganistanom si môžu početné okolnosti a rôzne profily vyžadovať posúdenie možnej uplatniteľnosti dôvodov vylúčenia. V kvalifikačnej smernici sa nestanovuje lehota na uplatnenie dôvodov na vylúčenie. Žiadatelia môžu byť vylúčení v súvislosti s udalosťami, ktoré sa vyskytli v súčasnom konflikte, ako aj v minulých konfliktoch (napr. „Saurova“ revolúcia a režim politického krídla Chalk (1978 – 1979), sovietska intervencia v Afganistane (1979 – 1989), konflikt medzi afganskou vládou a silami mudžáhídov (1989 – 1992) a afganská občianska vojna (1992 – 1996), režim Talibanu (1996 – 2001)). Afganskí štátni príslušníci boli zapojení aj do konfliktov mimo Afganistanu, čo môže mať význam pre úvahy o vylúčení.

Z informácií o krajine pôvodu vyplýva, že činy, ktoré sú dôvodom na vylúčenie, páchajú mnohí aktéri, a to v súvislosti s ozbrojenými konfliktmi, ako aj v kontexte všeobecnej kriminality a porušovania ľudských práv.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

Nasledujúce pododdiely poskytujú usmernenia o možnej uplatniteľnosti dôvodov vylúčenia v súvislosti s Afganistanom.

Zločin proti mieru, vojnový zločin, zločin proti ľudskosti

Posledná aktualizácia: november 2021

Možno poznamenať, že dôvod „zločin proti mieru“ sa v prípadoch žiadateľov z Afganistanu nepovažuje za osobitne relevantný.

Podľa informácií o krajine pôvodu môžu byť povstalecké skupiny, (bývalé) ANSF a provládne milície, ako aj civilisti v Afganistane zapletení do činov, ktoré by sa kvalifikovali ako vojnové zločiny alebo zločiny proti ľudskosti. Údajné porušenia medzinárodného humanitárneho práva všetkými stranami v súčasných a minulých konfliktoch v Afganistane by mohli predstavovať vojnové zločiny.[7]

[7] Pozri tiež stránku https://www.icc-cpi.int/afghanistan.

Z hľadiska kvalifikácie príslušných činov ako vojnových zločinov možno ozbrojené konflikty[8] prebiehajúce v Afganistane charakterizovať takto:

- ozbrojený konflikt medzi vládou PDPA a ozbrojenými odporcami od leta 1979 do sovietskej invázie 24. decembra 1979: nemedzinárodný;
- sovietsko-afganská vojna od decembra 1979 do februára 1989: medzinárodná;
- ozbrojený konflikt medzi mudžáhidmi a vládou (1989 - 1996): nemedzinárodný;
- ozbrojený konflikt medzi Talibanom a Zjednoteným frontom (1996 - 2001): nemedzinárodný;
- ozbrojený konflikt koalície vedenej USA proti režimu Talibanu od októbra 2001 do júna 2002: medzinárodný;
- odboj vedený Talibanom proti (bývalej) afganskej vláde (od roku 2002), ako aj konflikt medzi rôznymi AGE (2015 - prebieha): nemedzinárodný.

Amnestia predpokladaná podľa afganského zákona o národnej stabilite a zmierení a ustanovenia o amnestii v dohode s Hezb-e Islami/Gulbuddinom Hekmatjárom zo septembra 2016 pravdepodobne nebudú brániť vylúčeniu žiadateľa, ak by sa preukázala individuálna zodpovednosť za činy, ktoré sú dôvodom na vylúčenie, pretože nebudú spĺňať potrebné požiadavky, t. j. že boli prejavom demokratickej vôle občanov Afganistanu a jednotlivec bol braný na zodpovednosť iným spôsobom.

Vážny (nepolitický) trestný čin

Posledná aktualizácia: november 2021

V súvislosti s Afganistanom je vzhľadom na rozšírenú kriminalitu a porušovanie právneho poriadku obzvlášť dôležitý dôvod „závažnej (nepolitickej) trestnej činnosti“. Okrem vrážd súvisiacich s rodinnými a inými súkromnými spormi môžu niektoré príklady obzvlášť relevantných závažných trestných činov zahŕňať obchod s drogami a pašovanie drog, obchodovanie so zbraňami, obchodovanie s ľuďmi, korupciu, spreneveru a iné hospodárske trestné činy, nezákonné zdaňovanie, nezákonnú ťažbu, obchodovanie alebo pašovanie nerastov, drahých kameňov, archeologických artefaktov atď.

Násilie páchané na ženách a deťoch (napríklad v súvislosti s *bacha bazi,* v kontexte detských manželstiev, vrážd zo cti, sexuálneho násilia alebo niektorých foriem domáceho násilia atď.), ktoré je v Afganistane veľmi rozšírené, by tiež mohlo predstavovať závažný (nepolitický) trestný čin.

Niektoré závažné (nepolitické) trestné činy by mohli súvisieť s ozbrojeným konfliktom (napr. ak sú spáchané s cieľom financovať činnosť ozbrojených skupín) alebo by mohli predstavovať zásadne neľudské činy spáchané ako súčasť systematického alebo rozsiahleho útoku proti

[8] Upozorňujeme, že posúdenie podľa článku 12 ods. 2 písm. a) kvalifikačnej smernice a článku 17 ods. 1 písm. a) kvalifikačnej smernice odkazuje na príslušné medzinárodné nástroje, ktoré tieto pojmy definujú. Posúdenie toho, či prebieha ozbrojený konflikt, ako aj posúdenie jeho povahy, preto vychádza z medzinárodného humanitárneho práva a môže sa líšiť od posúdenia v kontexte článku 15 písm. c) kvalifikačnej smernice, ako je vymedzené v rozsudku SDEÚ vo veci *Diakité*.

civilnému obyvateľstvu, pričom v takom prípade by sa mali skúmať skôr podľa článku 12 ods. 2 písm. a) / článku 17 ods. 1 písm. a) kvalifikačnej smernice.

Pokiaľ ide o vylúčenie z postavenia utečenca, trestný čin by mohol spadať pod tento dôvod, ak bol spáchaný v Afganistane alebo v akejkoľvek tretej krajine (napríklad počas pobytu žiadateľa v Pakistane alebo Iráne alebo v tranzitných krajinách atď.). V súvislosti s doplnkovou ochranou by závažné trestné činy spáchané afganskými žiadateľmi v hostiteľskej krajine tiež viedli k vylúčeniu.

Činy v rozpore s cieľmi a so zásadami Organizácie Spojených národov

Posledná aktualizácia: november 2021

V súvislosti s Afganistanom by (bývalé) členstvo v ozbrojených skupinách, ako sú ISKP, Taliban alebo Hezb-e Islami, mohlo vyvolať relevantné úvahy podľa článku 12 ods. 2 písm. c) / článku 17 ods. 1 písm. c) kvalifikačnej smernice, popri úvahách podľa článku 12 ods. 2 písm. a) / článku 17 ods. 1 písm. a) kvalifikačnej smernice alebo článku 12 ods. 2 písm. b) / článku 17 ods. 1 písm. b) kvalifikačnej smernice.

Uplatnenie vylúčenia musí byť založené na individuálnom posúdení konkrétnych skutočností v kontexte činností žiadateľa v rámci tejto organizácie. Postavenie žiadateľa v rámci organizácie bude predstavovať relevantné hľadisko a vysoko postavená pozícia by mohla odôvodniť (vyvrátiteľnú) domnienku individuálnej zodpovednosti. Pred prijatím rozhodnutia o vylúčení je však naďalej potrebné preskúmať všetky relevantné okolnosti.

Ak dostupné informácie naznačujú možnú účasť na zločinoch proti mieru, vojnových zločinoch alebo zločinoch proti ľudskosti, posúdenie sa musí vykonať z hľadiska dôvodov vylúčenia podľa článku 12 ods. 2 písm. a) / článku 17 ods. 1 písm. a) kvalifikačnej smernice.

Nebezpečenstvo pre spoločnosť alebo bezpečnosť členského štátu

Posledná aktualizácia: november 2021

Pri posudzovaní žiadosti o medzinárodnú ochranu sa dôvod vylúčenia podľa článku 17 ods. 1 písm. d) kvalifikačnej smernice vzťahuje len na osoby, ktoré majú inak nárok na doplnkovú ochranu.

Na rozdiel od ostatných dôvodov vylúčenia je uplatňovanie tohto ustanovenia založené na výhľadovom posúdení rizika. Napriek tomu sa pri skúmaní zohľadňuje minulá a/alebo súčasná činnosť žiadateľa, ako napríklad spojenie s určitými skupinami, ktoré sa považujú za ohrozenie bezpečnosti členských štátov, alebo trestná činnosť žiadateľa.

Viac informácií nájdete v spoločnej analýze.

Skratky

ALP	Afganská miestna polícia, bezpečnostná iniciatíva na začlenenie ozbrojených milícií do policajných síl pod záštitou ministerstva vnútra
ANSF	Afganské národné bezpečnostné sily vrátane afganskej národnej armády (ANA), afganskej národnej polície (ANP) a Národného riaditeľstva pre bezpečnosť (NDS)
COI	Informácie o krajine pôvodu
EÚ	Európska únia
EUAA	Agentúra Európskej únie pre azyl
IDP	Vnútorne vysídlené osoby
IPA	Alternatíva vnútroštátnej ochrany
ISKP	Islamský štát – Chorásán
LGBTIQ	LGBTIQ osoby sú osoby: ktoré sú priťahované osobami rovnakého pohlavia (lesby, gejovia) alebo akéhokoľvek pohlavia (bisexuálne osoby) ktorých rodová identita a/alebo rodové vyjadrenie nezodpovedá pohlaviu, ktoré im bolo určené pri narodení (transrodové, nebinárne osoby) ktoré sa narodili s pohlavnými znakmi nezodpovedajúcimi bežnému vymedzeniu mužského alebo ženského pohlavia (intersexuálne osoby) a ktorých identita nezodpovedá binárnej klasifikácii sexuality a/alebo rodu (queer osoby).
MVO	mimovládna organizácia
OSN	Organizácia spojených národov
QD – kvalifikačná smernica	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany
SDEÚ	Súdny dvor Európskej únie
UNAMA	Pomocná misia OSN v Afganistane
UNHCR	Úrad vysokého komisára OSN pre utečencov

Komplexná spoločná analýza, ktorá tvorí základ tohto usmernenia, je k dispozícii vo formáte e-knihy a vo formáte pdf v angličtine.

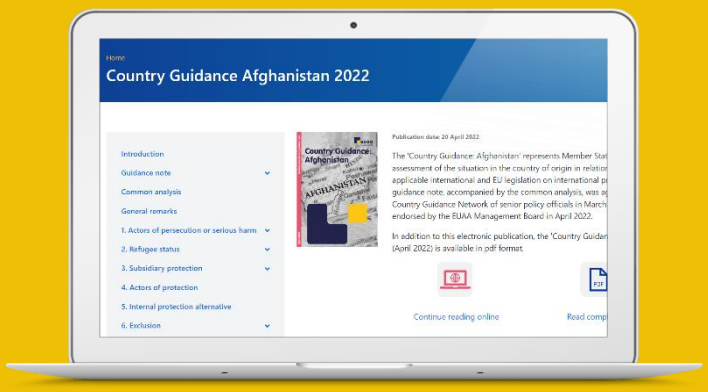

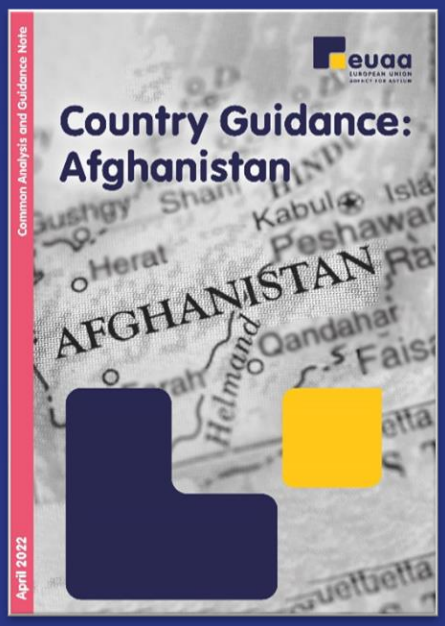

Nájdete ich na stránke
https://euaa.europa.eu/country-guidance-afghanistan-2022

doi: 10.2847/504417

Publications Office
of the European Union

euaa
EUROPEAN UNION
AGENCY FOR ASYLUM